

1 četvrtak, 11.12.2008.
2 [Otvorena sjednica]
3 [Optuženi su ušli u sudnicu]
4 [Svjedok je ušao u sudnicu]
5 ... Početak u 14.20h
6 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molim, ustanite.
7 Međunarodni kazneni sud za bivšu Jugoslaviju zasjeda.
8 Izvolite sjesti.
9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobar dan. Gospođo tajnice, najavite
10 predmet.
11 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] Dobar dan, časni Sude. Predmet IT-05-
12 88-T, *Tužitelj protiv Vujadina Popovića i drugih*.
13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobar dan svima. Vidim da su svi
14 optuženi u sudnici. U Tužiteljstvu je danas gospodin McCloskey, a u Obrani vidim
15 da je jedina osoba koje nema gospođa Nikolić. Svjedok je također već u sudnici.
16 Ako nemamo nikakvih uvodnih pitanja, možemo odmah početi.
17 SVJEDOK: MILENKO JEVĐEVIĆ [nastavak]
18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobar dan Vam, gospodine Jevđeviću.
19 SVJEDOK: /nečujno/ ...dan.
20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mi ćemo sada nastaviti s Vašim iskazom.
21 Gospodine Petrušiću, izvolite, imate riječ.
22 G. PETRUŠIĆ: Hvala i dobar dan, časni Sude.
23 Ispituje g. Petrušić: [nastavak]
24 P: Dobar dan, gospodine Jevđeviću. Gospodine Jevđeviću, pre nego što
25 nastavimo tamo gde smo juče stali, ja bih se želeo vratiti jedan dan hronološki
26 unazad.
27 G. PETRUŠIĆ: I molim, dokument 5D1106.
28
29
30

1 P: Te, dok taj dokument ne stigne u elektronsku sudnicu, postavio ih...
2 bih Vam pitanje da li Vi načelno - ali samo, dakle, načelno - znate, da li su u
3 zaštićene zone, Srebrenicu i Žepu, prolazili humanitarni konvoji?

4 O: Znam da su u te dvije zaštićene zoje... z...z...zone prolazili humanitarni
5 konvoji, i da su prolazili preko naše teritorije u te zone.

6 P: Da li možete vratiti Vaše sećanje na 4. juli 1995. godine, a to je
7 vreme priprema za operaciju koja se izvodi prema Srebrenici, i reći nam da li
8 ste tog dana, a u svakom slučaju pre 5. jula, primetili užurbano kretanje Vojske
9 Republike Srpske kroz teritoriju Drinskog korpusa? Dakle, pre 5. jula.

10 O: Ne.

11 P: Juče smo se zaustavili na prigovoru tužioca, i ja bih se vratio na-
12 PREVODILAC: Mikrofon, molimo.

13 G. PETRUŠIĆ:

14 P: Gospodine Jevđeviću, da li Vi imate saznanja - dok je dokument još na
15 monitoru - da je tog 04.07., da su prolazili kron... konvoji kroz zonu Drinskog
16 korpusa?

17 O: Ja lično nisam imao saznanja, precizno, da su baš tog 04.07. ti
18 konvoji prolazili.

19 P: A da li imate bilo kakvih sumnji u pogledu ovog borbenog izveštaja od
20 04.07.?

21 O: Ja nisam imao priliku ranije da vidim, pa zato sam sada i pročitao da
22 ovaj dokument tretira prolazak konvoja UNPROFOR-a na raznim punktovima i
23 g...graničnim prelazima i sastav tih konvoja, i povodog /?povodom/ ov...ovog
24 izvještaja ja nemam nikakvih sumnji, zato što sva moja saznanja iz tog perioda

25

26

27

28

29

30

1 govore da su ti prolasci konvoja, ovaj, bili uobičajena i rutinska stvar, i da
2 nikad nije bilo nekih, ovaj, većih problema, ovaj, oko njihovih prolazaka u
3 zaštićene zone i nazad.

4 P: Ovaj dokument nam više neće biti potreban. Vi ste juče, na strani
5 29481, u redu 16, govorili da ste u proleće 1993. godine, odnosno, da je u
6 proleće 1993. godine Drinski korpus učestvovao u ofanzivnim aktivnostima, između
7 ostalog Cerske i Konjević polja, Srebrenice, Zelenog Jadra, Pribićevca. Moje
8 pitanje je - nakon toga ste govorili o početku i o snagama koje su bile
9 pripremljene za učestvovanje na operaciju "Srebrenica" u julu 1995. godine - i
10 moje pitanje je bilo: da li možete napraviti poređenje u pogledu ekvivalenta
11 snaga koje učestvuju u borbenim operacijama oko Srebrenice 1993., i broja snaga
12 koje učestvuju 1995. godine, u julu mesecu?

13 O: Moja lična saznanja uk... u... ovaj - ja sam učestvovao u obje od tih
14 korpusnih operacija, i u proljeće 1993. i u julu 1995. godine, na... u zoni
15 odgovornosti Drinskog korpusa - da su mnogo veće i profesionalnije bile snage
16 koje su tada, ovaj, bile u borbenim dejstvima, 1993. godine, nego što su one
17 planirane 1995. Jer, te 1993. godine, u proljeće n..., u dejstvima, ovaj, oko
18 Srebrenice, mi smo imali - da tako nazovem - najelitnije jedinice, uopšte, naše
19 angažovane na tom prostoru. Prije svega mislim na gardijsku brigadu, zatim
20 jedinice zaštitnog puka, jedinice manevarskog odreda ili Podrinjskog odreda
21 specijalnih snaga i neke jedinice MUP-a, pored ovih ostalih naših jedinica. Tako
22 da, i po brojnom stanju, a i po elitnosti - tako da nazovem - ja sam potpuno
23 siguran da smo mi u... te 1993. godine na tom prostoru imali i veće i elitnije
24 snage.

25 P: Samo malo usporite, gospodine Jevđeviću, prilikom davanja odgovora.

26

27

28

29

30

1 G. PETRUŠIĆ: A, napravio bih ispravku u transkriptu, na strani 3, u redu
2 16, umesto "juni" treba da stoji "juli 1995."

3 Dakle, sad bi' molio dokument 5D1105.

4 P: Vi ste takođe juče rekli: "Manje-više, znao sam koje jedinice
5 učestvuju i koje su im... koji su im ključni zadaci i pravci napada." A da li ste
6 Vi, gospodine Jevđeviću, znali, tog 5. jula kad ste krenuli, koji je cilj
7 akcije, krajnji cilj akcije "Krivaja 95" bio?

8 O: Prije samog polaska z...za... mog ličnog polaska u realizaciju ovog
9 zadatka korpusnog, "Krivaja 95", pa sve negdje do - po mojoj procjeni - do 10.
10 jula, n... ja sam imao predstavu i, ovaj, i tako mi je prenijet taj zadatak usmeno
11 kada sam polazio na njegovo izvršenje, da je cilj te operacije svođenje enklave
12 Srebrenica u n... granice demilitarizovane zone i posjedanje onih ključnih
13 zemljišnih objekata sa juga i jugoistoka, i posjedanje tih objekata kako bi se
14 sa time sprečila svaka dalja komunikacija između tih dviju enklava i ostali
15 pojedinačni borbeni /?borbeni/ ispadi iz tih enklava.

16 P: Ako pogledate ovu... ovaj paragraf 2 ovog naređenja, odnosno njegov
17 uvodni deo, da li bi se Vaše znanje moglo poklopiti sa ovim š... o čemu govori
18 komandant Milenko Živanović, komandant korpusa?

19 O: Ovdje piše da jedinice Drinskog korpusa imaju zadatak da izvrše
20 razdvajanje enklava i da ih svedu, ovaj... o... razdvajanje enklava Srebrenice na
21 prostor koji je međunarodna zajednica... koje međunarodna zajednica naziva
22 "demilitarizovana", odnosno "zaštićena zona". Malo se slabije vidi, pa je
23 otežano čitati. To je akt koji je upućen petog, i ta ista saznanja i ja sam imao
24 tog 5. jula, kada sam krenuo na izvršenje ovog zadatka u rejon Pribićevca.

25

26

27

28

29

30

1 P: Pogledajte tačku 1, alineju od 3, odnosno crticu 3, pa nam recite da
2 li ovaj zadatak, koji je dat 1. i 5. podrinjskoj brigadi, podrazumeva i
3 istovremeni napad na Žepu.

4 O: Ovde piše da ove dvije brigade, konkretno Prva i Podrinjska
5 pješadijska brigada, u tim dejstvima imaju zadatak da što više vezuju
6 neprijateljske snage na sebe i na taj način sn... sadejstvuju snagama koje
7 dejstvuju ka enklavi Srebrenica. Znači, one su dobile zadatak da čisto
8 demonstrativnim dejstvom, bez frontalnog sukobljavanja, stvore utisak kod Žepske
9 brigade da se i tu, ovaj, planiraju određena dejstva, odnosno da se i tu izvode
10 neka dejstva, kako bi se te snage čisto zavarale i, ovaj, bile u nemogućnosti da
11 priteknu u pomoć snagama 28. divizije u Srebrenici. Znači, radi se o čisto
12 demonstrativnim dejstvima ove dvije brigade Drinskog korpusa, jer one tamo su
13 imale svaka samo po jedan bataljon, ovaj, koji je držao liniju fronta prema
14 enklavi Žepa.

15 P: Juče ste, takođe, rekli da ste na taj... na to istureno komandno mesto
16 Pribićevac pristigli u ranim popodnevnim satima 5. jula. Možete li nam reći ko
17 je od starešinskog kadra Drinskog korpusa bio na tom isturenom komandnom mestu?

18 O: Mislim da je tog 5. jula stigao pukovnik Vičić, on je bio operativac
19 u Drinskom korpusu, i vjerovatno neko od podoficira iz Komande stana koji su
20 imali sporednu ulogu, čisto za obezbjeđenje IKM-a u intedantskom smislu. I
21 mislim da je u ranim jutarnjim satima, narednog dana, stigao general Krstić,
22 načelnik štaba Drinskog korpusa.

23 P: Da li je još neko od starešina Drinskog korpusa stigao tog petog,
24
25
26
27
28
29
30

1 odnosno 6. jula?

2 O: Iz komande Drinskog korpusa, ne sećam se da je bio još neko. Možda
3 neko od potčinjenih komandanata nekih od brigada, eventualno, koji su vršili
4 ovaj, raspored svojih jedinica u pripremi za napadna dejstva u sklopu ove
5 operacije. I na IKM-u se nalazio pukovnik Vukota, o... još od ranije.

6 P: Da li Vi poznajete obaveštajca Drinskog korpusa?

7 O: U tom periodu, neposredno, n...ne znam od koliko vremena prije ove
8 operacije, na dužnost pomoćnika za obavještajne poslove došao je potpukovnik
9 Kosorić, i mislim da je on na IKM Drinskog korpusa u Pribićevcu stigao zajedno
10 sa generalom Krstićem, u ranim jutarnjim časovima 6. jula.

11 P: Mi smo imali ovde priliku - i ja se neću mnogo tim baviti, samo da...
12 da to eventualno potvrdite za zapisnik - imali smo, dakle, priliku čuti o
13 postojanju takozvanog "pokretnog centra veze". Da li je taj centar veze, koji
14 ste Vi uspostavili na tom isturenom komandnom mestu, bio pokretan?

15 O: Da, to je bio pokretni centar veze.

16 P: Recite mi, gospodine Jevđeviću, kada su otpočela borbena dejstva
17 prema Srebrenici?

18 O: Bobrena dejstva, u sklopu operacije "Krivaja 95", počela su u ranim
19 jutarnjim časovima 6. jula.

20 P: Da li su se ta borbena dejstva odvijala samo tokom dnevnih sati?

21 O: Ta borbena dejstva isključivo su vršena u toku vidnog dijela dana,
22 znači, od ranih jutarnjih časova pa do... do pada mraka, mislim, u tom dijelu
23 dana.

24 P: Da li je tog 6. jula bilo ko iz Glavnog štaba došao na istureno
25 komandno mesto Drinskog korpusa?

26

27

28

29

30

1 O: Ne.

2 P: Možete li nam reći odakle je... je bio pravac napada prema Srebrenici?

3 O: Pravci napada su bili, 'nači, od Zelenog Jadrara, u zahvatu
4 komunikacije Zeleni Jadar - Srebrenica. 'Nači, Zeleni Jadar - Javor - Tucak, sa
5 te osnovice, prema... u zahvatu komunikacije Zeleni Jadar - Srebrenica. I drugi
6 pravac napada je iz šireg rejona sela Podravanje, 'nači, onaj vijenac vrhova
7 Klokoč, Čaurka, Kostur, prema Alibegovcu i Kaku /fon./.

8 P: Da li znate, sa severne strane enklave, koja jedinica je držala
9 položaje, koja jedinica Drinskog korpusa je držala položaje?

10 O: Sa sjeverne strane, u rejonu rudnika Gunjaci, Braćan, itd., položaj
11 je držala Milićka pješadijska brigada, a sa istočne strane, u rejonu od Kvarca
12 prema Zaniku /fon./, Bratunačka brigada. Znam da su i one imale zadatke, ali
13 isključivo znam da su se oni odnosili više na demonstrativna dejstva i... i
14 vezivanje protivnika na tom dijelu fronta, jer te jedinice nisu u svom sastalu...
15 sastavu imale manevarskih i sposobnih snaga koje su bile kadre da se uključe u
16 isključivo napadna dejstva, tako da su one više imale demonstrativna dejstva na
17 tim dijelovima ratišta.

18 PREVODILAC: Mikrofon, molim.

19 G. PETRUŠIĆ: Sad sam primio sugestiju da je došlo do greške u
20 transkriptu na strani 7, u redu 14, umesto "Zvornička brigada" treba da stoji
21 "Bratunačka brigada".

22 P: Da li ste Vi, gospodine Jevđeviću, rekli da je to Bratunačka brigada?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Da, Bratunačka brigada koja je, sa tih svojih položaja sa istočne
2 strane, više imala demonstrativna dejstva prema Srebrenici.

3 P: I to nije podrazumevalo napredovanje unutar teritorije enklave?

4 O: Ne, i mislim da se oni sve do tog 11-og, ovaj, kada je vojnički
5 zauzet taj prostor, uopšte i nisu pomjerali sa svojih početnih položaja.

6 P: Gospodine Jevđeviću, recite nam ukratko, 7. jula, da li se
7 nastavljaju borbena dejstva prema Srebrenici?

8 O: Sjećam se da je drugog dana te operacije, a to je 7. juli, osvanuo...
9 bila je kiša u noći između 6. i 7. jula, i osvanuo je veoma kišan i maglovit
10 dan. Ratište je bilo nepregledno i tog dana jedinice Drinskog korpusa, na tom
11 dijelu ratišta, su vršile sređivanje svog borbenog rasporeda, ali tog dana nisu
12 bila nikakva aktivna borbena dejstva.

13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine McCloskey?

14 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Samo jedno pitanje kao temelj kako on
15 zna za to, je li dobivao izvještaje, da li je slušao radio? On je vezist, kako
16 on to sve zna? Je li bio u vozilu veze ili odakle mu informacije?

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, da, u redu je. Možete li nam to,
18 gospodine Jevđeviću, pojasniti?

19 SVJEDOK: Da. Ja sam neprekidno bio uz uređaje veze, u najključnijim
20 momentima te operacije, i sve komunikacije između komandanta te operacije,
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 generala Krstića, sa potčinjenim komandantima u toj operaciji su bukvalno
2 prolazile kroz moje uši. Jer to je uređaj koji je imao zvučnik i sve što se
3 komunicira između brigada i između bri... komandanata brigada i komandanta
4 korpusa, jednostavno se čuje na tom zvučniku, isto kao što se sada mi svi čujemo
5 u sudnici. Tako da sam mogao da pratim šta se događa na ratištu, neprekidno.

6 G. PETRUŠIĆ:

7 P: /nečujno/ ...kažete brigada, mislite na jedinice koje učestvuju u tim
8 borbenim operacijama?

9 O: Da, mislim na te odabrane jedinice ili mi... to su bile više borbene
10 grupe koje su brigade iz svog matičnog sastava formirale i uputile za
11 realizaciju ove operacije "Krivaja 95". 'Nači mislim, kad to govorim, tada
12 brigada, isključivo na te borbene grupe iz matičnih brigada koje su učestvovala
13 u operaciji "Krivaja 95".

14 P: Da li ste s... da li ste Vi sa tim jedinicama imali sistem zaštićenih
15 veza?

16 O: Sa komandantima tih, 'nači jedinica, odnosno borbenih grupa koje su
17 učestvovala u ovoj operaciji, imali smo zaštićenu radio-mrežu.

18 G. PETRUŠIĆ: Ja bih molio dokument 4D327.

19 P: Gospodine Jevđeviću, pogledajte tačku 2 "Stanje borbene gotovosti".
20 Pa ovaj deo koji počinje - to je drugi, treći pasus - koji počinje sa rečju
21 "Jedinice...". Pročitajte taj pasus u sebi, pa ću Vam postaviti neka pitanja.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Pročitao sam.

2 P: Da li ovo opisano stanje, u ovom redovnom borbenom izveštaju,
3 odgovara onom što se zaista dešavalo tog 8. jula na prostoru... prostoru
4 Srebrenice?

5 O: Ja znam da su naše jedinice prva početna dejstva u toj operaciji
6 ostvarile tog 8. juna, i tu piše da je negdje se napredovalo oko jedan
7 kilometar, vjerovatno se to računa i taj međuprostor koji je bio između dvije
8 linije odbrane. Jedino zadnja ova rečenica: "Sa dijelom jedinica i snagama MUP-a
9 vrši se neprekidna kontrola teritorije." Tada to nisam imao saznanja /sic/, ja
10 lično, a vjerovatno onaj ko je napisao ovaj izvještaj, a to je pisao komandant -
11 pisan je izvještaj vjerovatno u komandi Drinskog korpusa, u Vlasenici -
12 vjerovatno je imao ta saznanja, al' ja sam imao ova prva saznanja na ratištu oko
13 Srebrenice.

14 G. PETRUŠIĆ: Sledeći dokument je 6D22. Molim Vas da se malo podigne
15 dokument, ovaj u srpskoj verziji, kako bismo videli potpis. Eh, dobro.

16 P: Gospodine Jevđeviću, ovo je jedan dokument, izveštaj sa... sa IKM-a
17 Pribićevac. Pre svega, hteo bi', pošto je to vaša struka, vidite rukom upisano
18 na dnu dokumenta po sredini, ćirilичnim... latiničnim pismom, piše: "Primljeno
19 09.07.1955. u 23.20." Br. - malo je nejasno, da li je 36, da li je nešto

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 prepravljeno - i određeni potpis. Možete nam objasniti šta ovo znači?

2 O: Mislim da svi vide na ovom dokumentu da je to 1995, meni se učinilo
3 da ste rekli 1955. Ovo rukom je napisao moj šifrer koji je bio sa mnom na IKM-u,
4 na Pribićevcu, i on je poslao ovaj vanredni borbeni izvještaj sa isturenog
5 komandnog mjesta Pribićevac u komandu Drinskog korpusa. I ovdje je upisao
6 podatke, pošto za taj poseban pokretni centar veze nismo imali onaj uobičajeni
7 pečat tada. On je upisao podatke da... da je ovaj telegram primljen, uspješno
8 primljen, u centru veze Drinskog korpusa u Vlasenici, u 23.20, 09.07. I ovo je
9 njegov potpis i broj telegrama, da li je 36 ili nešto drugo, to i nije toliko
10 bitno.

11 P: A po vašim pravilima, kad se ovako piše rukom od strane šifrera, da
12 li treba pisati kad je telegram predat ili kad je telegram primljen u jedinicu u
13 koju je upućen?

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite?

15 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Prigovor, pitanje je sugestivno.

16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pitanje se vrlo lako može
17 preformulirati, gospodine Petrušiću.

18 G. PETRUŠIĆ:

19 P: Gospodine Jevđeviću, da li Vi znate šta mora napisati šifrer koji
20 predaje telegram?

21 O: To je jedno interno pravilo među šifrerima, sa kojim sam se ja
22 upoznao, jer nisam, ovaj, šifrer. On, da bi bio siguran da je taj telegram

23

24

25

26

27

28

29

30

1 primljen na suprotnoj strani, jer vezom kojom smo ga slali dolazilo je nekada do
2 ometanja, itd., i dovoljno je da, dok telegram putuje i dok se predaje, čet'ri-
3 pet, il' ako je duži telegram čak i više minuta, da se u tom elektro-magnetnom
4 polju ili u... u... pojavi samo neka smetnja i onda bukvalno ona sruši cijeli
5 telegram. I mi smo imali često takvih pojava na ovim IKM-ovima, da li zbog
6 ometanja protivničke strane ili nekih drugih, i onda smo često ponavljali slanje
7 tih telegrama. I šifrer je svaki bio dužan da tada upiše kada je taj telegram
8 primljen na suprotnoj strani, odnosno kada mu je onaj šifrer u komandi Drinskog
9 korpusa potvrdio da je primio taj telegram. I ovo se lako može, recimo, m...
10 provjeriti, ako recimo, postoji sada akt u komandi Drinskog korpusa gdje je taj
11 telegram primljen, mora biti isto vrijeme, ovo 23.20, jer šifrer upisuje ono
12 vrijeme kada mu onaj tamo potvrdi da je tad primio taj telegram, i zato napiše
13 "primljeno u 'toliko'".

14 P: A ova zabeleška, u svakom slučaju, nastaje na IKM-u Pribićevac?

15 O: Da, onog... onog trenutka-

16 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Prigovor, sugestivno.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, i to u velikoj meri, gospodine
18 Petrušiću.

19 G. PETRUŠIĆ: Povlačim... povlačim pitanje. Svedok je dovoljno odgovorio.

20 P: Gospodine Jevđeviću, da se vra-

21 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro. Hteo sam da zamolim da se to
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 ponovi, jer nisam bio siguran da sam to dobro čuo. Ali, ako Vi povlačite pitanje
2 onda ćete biti zapravo nezadovoljni odgovorom, jer će odgovor biti izbrisan iz
3 zapisnika.

4 Hajde da nastavimo, izvolite.

5 PREVODILAC: Mikrofon.

6 G. PETRUŠIĆ:

7 P: Gospodine Jevđeviću, gde je nastala ova zabeleška?

8 O: Ova zabeleška je nastala na IKM-u Pribićevac i ja sam na početku
9 odgovora rekao da je nju napisao moj šifrer na IKM-u Pribićevac. To je bilo na
10 početku mog prvog odgovora, na samom početku, i možete to pogledati u
11 transkriptu.

12 P: Gospodine Jevđević, sad bi se vratili na onu osnovnu temu, a to su
13 borbena dejstva koja se, ovaj, odvijaju i ovde smo već na danu 9. julu. Da li Vi
14 znate da je na tom prostoru prisutan... da su na tom prostoru na kome se izvode
15 borbena dejstva prisutni predstavnici mirovnih snaga, odnosno Holandski
16 bataljon?

17 O: Da.

18 P: Da li ste Vi imali kontakt sa njima tokom izvođenja borbenih
19 dejstava?

20 O: Ja lično sam imao samo jedan kontakt, mislim baš tog devetog, i
21 mislim da se radi o pripadnicima UNPROFOR-a koji su bili na ovom osmatračkom
22 punktu u rejonu Zelenog Jadra - ja lično - a preko veze sam čuo komandante koji
23 su napadali na određenim svojim pravcima, da su izvještavali u vezi UNPROFOR-a
24 kojeg su naišli... na osmatračke punktove koji su naišli na pravcima svog
25 nap...napada.

26 P: A koji je to Vaš lični kontakt bio sa predstavnicima UNPROFOR-a?

27

28

29

30

1 O: Devetog jula, na pravcu napada naših snaga Zeleni Jadar - Srebrenica
2 došlo je do jednog incidenta na tom osmatračkom punktu i ja sam to slušao preko
3 veza, gde je neko od komandanata koji je napadao na tom pravcu, izvijestio
4 generala Krstića da su snage 28. divizije, u nekom sukobu sa tim punktom,
5 otvorile vatru na njih i da im je poginuo od te vatre jedan vojnik. I da su se
6 oni, u toj pometnji, ovaj, izvukli prema našim snagama i prošli iza leđa naših
7 snaga prema Zelenom Jadru. I, pošto sam ja tada jedini od oficira bio u blizini
8 generala Krstića koji je bio uz uređaj veze, on je u pokušaju nekog rješavanja
9 te, po njemu - po mojoj procjeni - nezgodne situacije po UNPROFOR, lično meni
10 naredio, kao profesionalnom oficiru, da odem što prije dole u Zeleni Jadar i,
11 ovaj, da prihvatim, ov... vojnike UNPROFOR-a sa tog osmatračkog punkta i da ih
12 izvedem na bezbjednu teritoriju, i da ih dovedem, konkretno, tu na Pribićevac. I
13 ja sam to stvarno uradio, uputio sam se prema Zelenom Jadru i s...sreo sam ih -
14 ovaj, to su bila četiri oklopna transportera, ovaj, kako iz Zelenog Jadra već se
15 kreću ovim putevima gore, koji izbijaju prema... prema Pribićevcu - i onda sam
16 okrenuo svoje vozilo i, ovaj, izveo sam ih na taj bezbedan prostor.

17 P: Da li ste ih... da li ste ih, tom prilikom, razoružali?

18 O: N...ne, ja mislim da o tome postoje podaci. Oni su bili na svojim
19 borbenim vozilima i nisu ni izlazili iz svojih borbenih vozila, poslužilac na
20 mitraljezu je bio za svo... za svojim mitraljezom, gore na kupoli. I došli su u
21 rejon Pribićevca i tu su se zadržali neko vrijeme, a posle, vjerovatno po nekom
22 naređenju pretpostavljene komande, uputili su se prema Bratuncu.

23 P: Gospodine Jevđeviću, da li ste Vi imali tada, i da li su do Vas
24 dolazila naređenja, kako jedinice koje učestvuju u tim, ovaj, borbenim
25 dejstvima, da se odnose prema civilnom stanovništvu? Videli smo kakav je odnos

26

27

28

29

30

1 prema UNPROFOR-u, a da li ste na sistemu veza čuli neš... kakav bi trebao da bude
2 odnos prema civilnom stanovništvu?

3 O: Čuo sam kad je general Krstić jednostavno j... govorio svojim
4 komandantima da, ovaj, izbjegavaju svaki mogući sukob i otvaranje va...vatre prema
5 UNPROFOR-u i da izbjegavaju, ovaj, dejstva prema civilnom stanovništvu, kojeg i
6 - iskren da budem - nismo imali izvještaj da se nalazi u tih... u toj zoni
7 borbenih dejstava. I mislim da su stigli u nekom... u tom periodu i neki, ovaj,
8 telegrami slične sadržine od pretpostavljenih komandi, oko odnosa prema civilnom
9 stanovništvu, imovini, itd.

10 G. PETRUŠIĆ: Ja bih molio dokument P33.

11 P: Molim Vas, gospodine Jevđeviću, pogledajte ovaj posljednji pasus.

12 O: Pročitao sam.

13 P: Kada govorite o telegramima koji su pristigli iz pretpostavljene
14 kom...komande o odnosu prema civilnom stanovništvu, da li mislite na ovaj
15 telegram?

16 O: Mislim da je ovaj telegram, i mislim da ima još neki telegram koji je
17 stigao jedanaestog u popodnevnim satima. Njega se sjećam iz... zato što tada niko
18 nije bio iz komande na IKM-u, pa sam, ovaj, pročitao njegov sadržaj - bio je
19 veoma kratak telegram - i mislim i na ovaj telegram.

20 G. PETRUŠIĆ: Molio bih dokument 5D1375.

21 P: Gospodine Jevđeviću, je l' znate Vi ko je Vasić Dragomir?

22 O: Poznajem Vasić Dragomira, ne naročito, ali znam da je bio načelnik
23 Centra javne bezbjednosti, tada u Zvorniku, i da je posle rata ostao na toj
24
25
26
27
28
29
30

1 dužnosti, i znam ga.

2 P: Još uvek smo, dakle, na 9. julu i ovde je posve jasno da je, u ime
3 gospodina Vasića, neko potpisao ovaj telegram, što u ovom trenutku nije toliko
4 ni bitno. Dakle, u ovom telegramu se kaže da se u Srebrenici ne primećuje
5 stanovništvo. To je prva... u prvom... prvom pasusu ove depeše, nazovimo je tako.

6 Da li su Vaši obaveštajci, odnosno Vaš obaveštajac, da li Vam je on
7 davao neke podatke? Jeste od njega primali neke podatke gde se nalazi civilno
8 stanovništvo, ovaj, Srebrenice, 9. jula?

9 O: Mi smo imali... na IKM-u je bio pomoćnik za obavještajne poslove i on
10 je na IKM-u i imao, na jednom pokretnom vozilu, jedan manji prislušni centar sa
11 uređajima i ljudstvom. I mi smo imali od njih s... dnevne informacije o vezama 28.
12 divizije i namjerama njihovim, i vjerujte ja nisam imao, recimo, ne sjećam se,
13 nisam imao te podatke da se tog devetog u Srebrenici ne primjećuje, ovaj,
14 stanovništvo. I izgleda mi, ovako prilično nelogično, obzirom da... na neke
15 događaje kroz koje sam kasnije, ovaj, i sam prošao, mislim na deseti, odnosno,
16 jedanaesti.

17 P: N...naravno, u ovom telegramu ne možemo utvrditi doba dana kada je on
18 poslat.

19 O: Da, nema, ovaj... mada piše gore da se pošalje telegram šifrovano, ali
20 vjerovatno, ovaj, u djelovodstvu n... ili šifrer nije upisao te podatke.

21 P: Pređimo sad na predzadnju rečenicu ovog telegrama gde se kaže: "Prema
22 informacijama, neprijatelj se nalazi u rasulu, traži bombardovanje od strane
23 NATO-a."

24 Da li je Vaš prislušni centar imao te podatke?

25 O: Tog dana ne. Mi smo, otprilike, desetog imali, ovaj, prilično
26 vjerodostojne podatke, posle zauzimanja određene, odnosno, vraćanja određenih

27

28

29

30

1 kota, da je otpor protivnika postao sve, ovaj... ovaj, manje izražen, ali tog
2 devetog mi nismo imali, ovaj, takve podatke. Jer su borbeno dejstva bila još u...
3 u toku.

4 P: Da Vas pitam, između vas na IKM-u i Centra bezbednosti Zvornik, da li
5 je tokom tih dana dolazilo do razmene podataka?

6 O: Koliko ja znam, ne.

7 G. PETRUŠIĆ: Molio bi' dokument 5D1365.

8 P: I još uvek samo na 9. julu. U ovom dokumentu stoji, u prvoj rečenici:
9 "Pošto je agresorska vojska ušla, u 18 sati, u gradsko područje Zelenog Jadra,
10 Učina Baš... Bašča /fon./, a naša vojna komanda je u raspadu, kao i pripadnici 28.
11 divizije...", itd., pa se onda kaže: "...da se traži hitan sastanak sa srpskom
12 agresorskom stranom, u cilju iznalaženja mogućnosti otvaranja koridora za
13 iseljavanje stanovništva do slobodne teritorije Republike BiH."

14 Gospodine Jevđeviću, da li je do vaše komande, odnosno do isturenog
15 komandnog mesta, stigla ovakva informacija?

16 O: Ne.

17 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Izvinjavam se, rečeno je 11 sati, a
18 čini mi se da u dokumentu piše 18 sati, a bilo bi dobro da se to tačno utvrdi.

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pretpostavljam da se i Vi sa time
20 slažete, gospodine Petrušiću, i da je to važno, zar ne?

21 G. PETRUŠIĆ: Apsolutno.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro, onda. U redu, nastavite,
2 izvolite, a hvala Vama, gospodine McCloskey.

3 G. PETRUŠIĆ: Molio bi' dokument 4D336.

4 P: Gospodine Jevđeviću, Vi ste imali prilike videti ovaj dokument i,
5 možete li nam ukratko reći šta se dešavalo tog 10. jula, u pogledu borbenih
6 dejstava zaraćenih strana?

7 O: Tog desetog... tog 10. jula, u...u... u ranim jutarnjim satima, još je bio
8 mrak, ovaj, je bila prava panika kod nas na IKM-u, ovaj, jer su neprijateljske
9 snage 28. divizije iz Srebrenice izvršile baš jedan snažan protivnapad na
10 ključni, važan i - po meni - najbitniji, jedini važan objekat kojeg smo mi u
11 toku te cijele operacije zauzeli. To je Živkovo Brdo, koji se nalazi, doduše,
12 kilometrima udaljen od Srebrenice, a zauzeli smo ga devetog. I u ranim jutarnjim
13 satima, ovaj, u tom protivnapadu 28. divizije, naše jedinice su zbačene sa tog,
14 ovaj, brda, i pošto je još bio mrak nastala je jedna prilično nejasna situacija,
15 veoma nepovoljna po snage Drinskog korpusa. Mislim da smo tu imali najmanje
16 četvoricu ili čak... ili šest poginulih boraca, u tom protivnapadu 28. divizije, i
17 taj tek se front negdje stabilizovao oko sedam-osam sati ujutro, kada smo mi
18 zbačeni sa tog Živkovog Brda i potisnuti nazad.

19 P: Da li su se jedinice Drinskog korpusa uspele vratiti na tu dominantnu
20 kotu, tokom dana?

21 O: Tokom tog desetog dana, uz određene, ovaj, pripreme i reorganizaciju,
22 i uvođenjem, ovaj, ponovo jedinica koje su imale - da tako kažem - sposobnost za
23 napadna borbena dejstva, negde oko podneva se ponovo, tog desetog, ovladalo,
24 ovaj, tom kotom Živkovo Brdo.

25 P: I da li tad prestaju borbena dejstva?

26

27

28

29

30

1 O: Borbena dejstva su i tada nastavljena, ali moj opšti utisak je da
2 posle tog izvršenog našeg kontranapada, ovaj, i ponovnog zauzimanja Živkovog
3 Brda, da je otpor snaga 28. divizije bio sve manje organizovan.

4 P: Da li na istureno komandno mesto Drinskog korpusa, tog 10. jula,
5 dolazi neko od starešina iz Glavnog štaba?

6 O: Desetog jula, negde u prijepodnevnim satima, mislim oko 9 sati, na
7 IKM je došao komandant Glavnog štaba, general Mladić, u pratnji komandanta
8 Drinskog korpusa, generala Živanovića.

9 P: Možete nam reći kol'ko su se zadržali oni na i... tom isturenom
10 komandnom mestu, uopšte šta su radili, i jedan i drugi?

11 O: Oni su ostali na isturenom komandom mjestu, konkretno, na jednoj
12 tački negde 300-400 metara, na jednoj osmatračnici udaljenoj od... od... od k... IKM-
13 a. Ostali su cijeli taj dan, i ja sam preko radio veze mogao da pratim da je
14 uglavnom general Mladić se, od svog dolaska pa nadalje, pojavljivao u mreži
15 rukovođenja i komandovanja sa jedinicama koje su uče... sa našim jedinicama koje
16 su učestvovala u toj operaciji.

17 P: Da li znate kome on je izdavao naređenja, konkretno da li znate?

18 O: Konkretno znam, baš, sjećam se jako dobro naređenja koje je izdavao,
19 ovaj, potpukovniku Pandureviću, u... i kada je razgovarao sa njim u vezi, ovaj,
20 kote Živkovo Brdo. Zatim, sjećam se da je generalu, odnosno pukovniku Andriću u
21 to vrijeme, ovaj, koji je napadao sa istočne strane, iz pravca Podravanja, da mu
22 je lično, ovaj, izdavao određena naređenja kada ga je ovaj izvještavao o nekoj
23 dostignutoj liniji i njegovim namjerama da zauzme određeni objekat, general
24 Mladić je imao neke procjene svoje da se na tim objektima ne nalazi protivnička

25

26

27

28

29

30

1 strana i da će samo, sa njihovim zauzimanjem, gubiti svoje dragocjeno vrijeme,
2 već ga je požurivao... požurivao da obiđe taj objekat bez zamaranja sopstvene
3 vojske i da produži napad dalje.

4 P: To produženje napada dalje, šta je podrazumevalo?

5 O: Pa to produžavanje napada, već tog desetog, otprilike, nis... ja sam
6 imao takva saznanja da ta grupacija tih borbenih grupa Drinskog korpusa na
7 prostoru, ovaj, Srebrenice, da ima zadatak da uđe i u sam grad.

8 P: Gospodine Jevđeviću, dakle, 10. jula se ne ulazi u grad, kol'ko Vas
9 ja razumem?

10 O: Ne, 10. jula naše jedinice-

11 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Prigovor, sugestivno pitanje.

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Petrušiću?

13 G. PETRUŠIĆ:

14 P: Gospodine Jevđeviću, gde se zadržavaju vaše jedinice tokom večeri 19.
15 jul... 10. jula?

16 O: Sam general Mladić je požurivao komandante da zauzmu one dominantne
17 visove, sa kojih će moći dalje da eksploatišu svoja dejstva, i naše jedinice su
18 se zadržale, otprilike - konkretno znam - u zahvatu, recimo, komunikacije Zeleni
19 Jadar - Srebrenica, negde u predjelu sela Rajine i Bojne /fon./. Pukovnik Andrić
20 je sa svojom jedinicom, deseti na jedanaesti prenoćio u selu Petrovići, to je
21 ispod tog objekta Vagan. To su otprilike bile i glavne jedinice u napadnim
22 dejstvima.

23 P: Možete li nam reći, 11. jula, kako se odvijaju borbene aktivnosti,
24 odnosno koja su to znanja koja Vi imate, kako neposredno, tako putem radio
25 komunikacija?

26

27

28

29

30

1 O: Znam da je na ovom glavnom pravcu produžen napad i da su naše
2 jedinice izbile u rejon sela Bojne, i onda je, negdje oko... da... a da su ostale
3 jedinice vršile, ovaj, pregrupisavanje - mislim na jedinice koje su ostale na o...
4 koje su napadale sa istočnog dijela, konkretno na jednu četvu iz 2. romanijske
5 brigade - i da je negdje oko podneva ili 13 il' 14 časova, ovaj, položaji tih
6 naših snaga su bombardovani od strane NATO avijacije, pa i sam rejon IKM-a,
7 Pribićevca i Kvarca je mitraljiran sa, ovaj, rafalima iz avionskih mitraljeza.

8 P: A da li tog desetog, odnosno već 11. jula, Vi imate ikakva saznanja
9 da li Milička... Milička brigada se pomera sa svojih položaja?

10 O: To sam rekao već prije nekog vremena, da je Milička brigada, po onome
11 što je u mom sjećanju, znači, sve vrijeme operacije do tog jedanaestog, je
12 ostala na svojim početnim položajima i vršila, uglavnom, demonstrativna dejstva
13 radi vezivanja neprijatelja na tom dijelu fronta.

14 P: Nakon dejstva koje su imale snage NATO-a po vašim položajima, da li
15 se na istureno komandno mesto vraća general Mladić, Krstić, Živanović?

16 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Prigovor, sugestivno pitanje.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Petrušiću?

18 G. PETRUŠIĆ:

19 P: Gospodine Jevđeviću, da li znate gde su, nakon bombardovanja, general
20 Mladić, Krstić i Živanović?

21 O: U toku bombardovanja oni su bili sukcesivno, na dvije osmatračnice,
22 Kula i Kvarac - to su dvije kote u blizini IKM-a Pribićevca - i, po mom

23
24
25
26
27
28
29

1 sjećanju, ovaj, sat... oko sat vremena poslije bombardovanja i produžetka napada
2 naših snaga, ovaj, oni su sa tog šireg prostora IKM-a, u odvojenim vozilima se
3 uputili prema Srebrenici.

4 P: Da li ste Vi i dalje ostali na Pribićevcu?

5 O: Ja sam i dalje ostao na IKM Pribićevac, i preko radio-veze, u radio-
6 mreži komandovanja, pratio šta se događa, ovaj, i kako se dalje razvija borbena
7 situacija.

8 P: Možete nam reći kakav je bio razvoj te situacije, i do kada Vi
9 ostajete na Pribićevcu?

10 O: Mi smo imali informaciju da su snage 28. divizije prestale sa svakim
11 otporom i da su se povukle iz Srebrenice, najvećim dijelom u širi rejon, ovaj,
12 tamo prema sjeverozapadu, a da su upućivali svoje stanovništvo iz Srebrenice da
13 se uputi u bazu UNPROFOR-a u Potočarima. Jedinice koje su vršile napad sređivale
14 su svoj borbeni raspored na... na periferiji, odnosno na dostignutim svojim
15 položajima, a ja sam ostao na IKM-u negdje, otprilike, do 19 časova toga dana.

16 P: Imate li saznanja da je vojska, dakle, vojnici, da su oni ušli u
17 Srebrenicu?

18 O: Ja sam lično sa svojim pokretnim centrom veze koji je bio montiran
19 na... na jednom vozilu, i sa svojim vojnicima, prošao kroz Srebrenicu tog desetog,
20 negde oko 20 časova, i u samom gradu nisam vidio, ovaj, naših vojnika.

21 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Mislim da se radi o grešci, barem na
22 engleskom.

23 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Petrušiću, slažete li se s
24 tim?

25

26

27

28

29

30

1 G. PETRUŠIĆ: Da, apsolutno. Treba da stoji "jedanaest".

2 P: Dakle, gospodine Jevđeviću, Vi ste kroz Srebrenicu prošli... da li ste-

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Slažemo se, idemo dalje. Ali mislim da
4 nam to gospodin Jevđević sam može potvrditi.

5 SVJEDOK: O čemu se radi, samo? Mada, možda sam napravio lapsus,
6 jedanaestog sam ja prošao kroz Srebrenicu, oko 20 časova. Ne znam... ne sjećam se
7 sad šta sam rekô, ali jedanaesti, datum kad... kad sam napustio IKM. To sam
8 izjavio dosad nebrojeno puta, tako i-

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, to smo i htjeli čuti, vjerojatno
10 nije Vaša greška. Idemo dalje.

11 G. PETRUŠIĆ:

12 P: Da li ste tokom prolaska kroz Srebrenicu primetili oštećenja na... na...
13 u samom gradu? Sveža oštećenja.

14 O: Da. To je moj prvi prolazak kroz taj grad uopšte, i baš sam obraćao
15 pažnju kad sam prolazio - to je malo jedno mjesto - vidio sam da po fasadama
16 kuća i stambenih objekata ima, ovaj, dejstva puščane municije. 'Nači rupe, da li
17 od nekih ranijih dejstava ili u kom periodu, i nisam vidio većih... sam grad je
18 bio prilično, onako, prljav jer je smješten u jednoj kotlini, ovaj, i zapušten,
19 i nisam vidio nekih većih ruševina u smis... koje su prouzrokovane granatiranjem
20 sa artiljerijom većeg kalibra i slično.

21 P: Da li ste primetili paljevine neke?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Ne, u... u tom gradu nisam vidio nikoga, pa samim tim ni nikog ko bi
2 mogao da to radi u tom trenutku. Vidio sam svega nekoliko starijih ljudi kako na
3 izlazu iz Srebrenice sa zavežljajima idu prema Potočarima i to su bile sve osobe
4 koje sam vidio u gradu.

5 P: I da li ste na tom putu kroz Srebrenicu prošli kroz Potočare, tog 11.
6 jula?

7 O: Da, negdje oko... sa prvim mrakom ja sam se uputio najkraćim putem
8 prema Bratuncu i prošao sam kroz Potočare, jedno prigradsko mjesto koje je oko
9 čet'ri kilometra udaljeno od Srebrenice, i prošao sam kroz to.

10 P: Možete li nam reći šta ste... da li ste nešto posebno primetili u
11 Potočarima?

12 O: U Potočarima sam vidio, i sa lijeve i desne strane puta, ogroman broj
13 civila. Ne usuđujem se procjenjivati al' to je za mene, ovako, ostavilo jedan
14 poseban utisak. To je bio veliki broj civila, vidio sam pripadnike, ovaj,
15 UNPROFOR-a pomiješane, u manjim mjestima... u manjim grupama. Vidio sam gdje se
16 nalazi ta baza, sa desne strane. Čak sam vidio to mjesto gdje su dva ili tri
17 oklopna vozila, čini mi se, bila, ovaj ograđena, vjerovatno se radi o nekim..
18 nekom tenku koji je bio, ovaj, oduzet. I vidio sam nekoliko srpskih vojnika,
19 izmiješ... sa puškama na ramenu, koji su tako pričali sa tim civilima u
20 Potočarima.

21 P: Da li ste na tom Vašem putu primetili bilo kakvo maltretiranje od
22 strane srpskih vojnika, civila koje ste zatekli u Potočarima?

23 O: Prilikom mog prolaska kroz Potočare, ja uopšte nisam se zaustavljao
24 sa vozilom, nego sam polako prošao kroz... između tog naroda, tim putem, jer je
25 naroda bilo i po putu. Ovaj, i nisam primjetio, ovaj, nikakvo maltretiranje
26 niti, ovaj, neke radnje koje su slične tome.

27

28

29

30

1   PREVODILAC: Mikrofon, molimo.

2   P: Gde ste stigli iz Potočara?

3   O: Iz Potočara sam stigao u komandu Bratunačke brigade u Bratuncu, preko

4 tog jednog punkta i u mjestu koje se zove Žuti Most.

5   P: Koga ste zatekli u komandi Bratunačke brigade?

6   O: Ja sam prvo tražio tamo da svog vezistu, koji je išao sa generalom

7 Krstićem, lično da se upoznam da li ima nekih novosti za mene u tom međuvremenu

8 kad sam ja napustio IKM Pribićevac, a potom sam se vidio i sa generalom Krstićem

9 i kasnije, negde oko 22 časa, tog 11. jula, bio sam prisutan na sastanku u

10 komandi Bratunačke brigade.

11   P: Gospodine Jevđeviću, ja se neću sa Vama... bar ja se neću baviti tim

12 sastankom. Samo zakratko mi recite, da li ste Vi samovoljno ili po nečijem

13 naređenju, odnosno, da li ste samovoljno napustili taj... to istureno komandno

14 mesto Pribićevac?

15   O: Meni niko nije naredio da spakujem centar veze i da napustim taj IKM,

16 ali to je bila moja lična procjena i moja lična samoinicijativa, koja je kod

17 vojske dozvoljena ako ste spremni da za to snosite posledice. Ali jednostavno,

18 imali smo informacije da se 28. divizija u grupama pokušava probiti manjim

19 dijelom snaga prema Žepi i prema nekim drugim prostorima, a većim prema Tuzli. I

20 jednostavno sam shvatio da je veoma, i opasno ostati na tom mjestu, a drugo,

21 veoma je vojnički logično da, prilikom pomjeranja borbenog poretka, ovaj, da i

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 IKM prati taj svoj borbeni poredak. Smatrao sam da uvijek mogu da uspostavim tu
2 vezu u pokretu, ako bude nešto bitno, ovaj, generalu Krstiću, tako da sam bez
3 nekog njegovog posebnog naređenja stigao u Bratunac i on je to smatrao mojim,
4 sasvim logičnim i normalnim postupkom, kada smo se to veče sreli u Bratuncu.

5 P: Da li je za svo to vreme... da li je za svo to vreme otkad ste se Vi
6 razišli sa generalom Krstićem, u popodnevnim satima 11. jula, general Krstić u
7 svakom trenutku mogao sa Vama uspostaviti vezu?

8 O: Da. Sa njim je išao moj vezista, koji je nosio taj mobilni pokretni
9 uređaj sa zaštitom i, u slučaju da zbog konfiguracije terena nije mogao direktno
10 da ostvari vezu sa mnom, on je uvijek mogao da ostvari vezu sa nekim od drugih
11 učesnika u ovoj mreži komandovanja, pa da oni meni posredno prenesu tu
12 informaciju.

13 P: Na tom sastanku u komandi Bratunačke brigade, da li ste Vi konkretno
14 dobili neki zadatak?

15 O: Da. Na tom sastanku, general Mladić mi je lično dao zadatak da istu
16 tu veče postavim centar veze u mjestu Krivače, koje bi bilo centar veze na IKM-u
17 za operaciju, napadnu operaciju na Žepu.

18 P: I da l' ste se Vi nakon toga uputili na Krivače?

19 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Prigovor, sugestivno pitanje. "Kamo ste
20 pošli?"

21 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, gospodine Petrušiću.

22 P: Gospodine Jevđeviću, nakon tog sastanka šta ste Vi uradili?

23 O: Uputio sam se na izvršenje zadatka kojeg mi je izdao general Mladić.

24 P: A možete nam reći kojim putem ste krenuli?

25

26

27

28

29

30

1 O: Putem Bratunac - Kravica - Konjević Polje - Kasaba - Milići - Vla... do
2 Vlasenice, gde je komanda korpusa.

3 P: Da li ste na tom putu primetili vojne formacije?

4 O: Ne.

5 P: A da li ste primetili bilo koje formacije, oružane?

6 O: Na... na dijelu puta između Konjević Polja i Kravice, ili oko tog
7 dijela puta, primijetio sam dvije-tri... oko tri manje grupe, na različitim
8 mjestima, ljudi koji su imali plave uniforme.

9 P: Plave uniforme su nosili pripadnici MUP-a?

10 O: Da.

11 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Časni Sude, ja ću iznijeti prigovor i
12 tražim da se to pitanje povuče, te da se ponovno postavi.

13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo malo. Želite li Vi odgovoriti na
14 ovu primjedbu, gospodine Petrušiću, prije nego što donesemo odluku?

15 G. PETRUŠIĆ: Ne, gospodine predsjedavajući, ja ću preformulisati pitanje.

16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, ali dajte nam samo jednu sekundu
17 prije nego što to učinite.

18 G. HAYNES: [simultani prevod] Mogu li ja nešto kazati, jer je to moj
19 svjedok. Jednostavno-

20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, gospodine Haynes.

21 G. HAYNES: [simultani prevod] Da li je uopće sporno da su pripadnici
22 MUP-a nosili plave uniforme, ili pak, da je ovaj svjedok koji je svjedočio već
23 više dana i kojega je Tužiteljstvo unakrsno ispitivalo, otišao u Krivače nakon
24 sastanka u Bratuncu? To su već sve presuđene činjenice koje nisu sporne, eto da

25

26

27

28

29

30

1 samo citiramo gospodina McCloskeyog iz jednoga prigovora od jučer, i to samo,
2 zapravo troši vrijeme.

3 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Časni Sude, u ovome kontekstu oko
4 plavih uniformi, vidjeli smo puno video snimaka i puno dokaza. Vidjeli smo možda
5 samo jednu plavu uniformu. Ja ne bih htio ulaziti u činjenice, ali to je glavno
6 sporno pitanje. Nema nikakvoga dokaza da je itko tamo bio u plavim uniformama,
7 niti ima značajnih dokaza, a kojih se ja s tim u vezi sjećam. Dakle, još ima
8 puno toga prije njegova dolaska u Krivače. Ja sam nastojao ne prigovarati, tako
9 da svi dobijemo poruku jasno. I ja sam nastojao ne postavljati sugestivna
10 pitanja, tako da svjedok može odgovoriti kada dođemo do ključnih područja i zato
11 ja, zapravo, sada prigovaram.

12 Naravno, ja možda ne moram prigovarati, ali ja nastojim postići da
13 svatko shvati poruku, koja zapravo sada nije jasna, i zato tu jednostavno
14 prigovaram.

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pokušat ćemo mi svima to pojasniti. Na
16 ovome Sudu i pred ovim Sudskim vijećem, mi uvijek priznajemo činjenicu da se
17 sugestivna pitanja mogu postavljati, ako se na njih ne prigovara. No, to ne
18 znači da, ukoliko se iznese prigovor, pa iako su pitanja ipak stvarno i
19 sugestivna, da se ne događa uvijek da se takva pitanja zabranjuju, i to pogotovo
20 zato što smo prihvatili ovaj anglosaksonski pristup u vezi s tim sugestivnim
21 pitanjima. A ovo je, dakle, Sud na kojem ne postoji i na kojem nema porote, i
22 onda je glavni razlog postavljanja sugestivnih pitanja vjerojatno taj da, kada
23 bi tu bila porota, onda bi ona mogla steći određeni dojam, i to nepotrebno.

24

25

26

27

28

29

30

1   Mislimo da bismo trebali biti malo tolerantniji, na onim područjima gdje
2 možemo sa sigurnošću raditi bez velikih sukobljavanja, odnosno, bez toga da se
3 nanese neka veća šteta. Mi ne smatramo da u ovoj temi, npr. činjenica što je
4 pitanje sugestivno, a ono je nedvojbeno sugestivno, čini neku veliku štetu.
5 Dakle, mi ćemo dopustiti postavljanje ovoga pitanja, i molit ću da se prigovori
6 svedu na što je moguće manju mjeru, dakle stvarno onda kada treba iznijeti
7 prigovor.

8   Gospodine Petrušiću, želite li da ponovim Vaše pitanje?

9   G. PETRUŠIĆ: Možete, gospodine predsjedavajući. Hvala Vam.

10   SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da. Gospodin Petrušić Vam je bio
11 postavio pitanje koje je glasilo ovako, dakle za Vas, gospodine Jevđeviću. On je
12 Vama, naime, iznio tvrdnju da su plave uniforme nosili pripadnici MUP-a, i
13 postavio je, zapravo, retoričko pitanje da li je to stvarno bilo tako, a Vi ste
14 kazali "da". Želite li još nešto dodati tome?

15   SVJEDOK: Nemam ništa da dodam više tome, osim činjenice da ja nemam
16 saznanje da li su kojoj jedinici formacijskoj i odakle su, ovaj, ti ljudi, al'
17 za mene je to bila razlika. Svih dana viđam vojnike, tu veće sam vidio n...na
18 nekoliko mjesta ljude u plavim uniformama i ja sam pretpostavio da su to
19 pripadnici civilne policije, a iz kog formacijskog sastava, iz kojih s...
20 policijskih stanica ili nekih drugih policijskih jedinica, ja to ni tada, a i ni
21 sad ne znam.

22   SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hoćemo li sada na pauzu? Ako Vama više
23 odgovara završiti ovu temu za sljedeće dvije minute ili tako, onda možemo možda
24 čekati, inače bismo morali otići na pauzu.

25   G. PETRUŠIĆ:

26

27

28

29

30

1 P: Gospodine Jevđeviću, dakle, Vi ste konačno stigli u Vlasenicu. Da li
2 ste stigli u Vlasenicu tu noć, jedanaestog... 11. jula?

3 O: Da. U Vlasenicu, u komandu Drinskog korpusa, stigao sam 11. jula
4 naveče, oko 24 časa.

5 G. PETRUŠIĆ: Gospodine predsjedavajući, možda bi bio ovo zgodan trenutak
6 za pauzu.

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala. Sada ćemo, danas eto, imati
8 pauzu od 20 minuta, sasvim slučajno. A sljedeća pauza, dakle ona koja bude
9 kasnije, će biti jednake duljine, međutim završićemo u petnaest do sedam,
10 umjesto u sedam.

11 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molim, ustanite.

12 ... Početak pauze u 15.45h

13 ... Sjednica nastavljena u 16.08h

14 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Izvolite sestii.

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Nastavimo. Izvolite, gospodine
16 Petrušiću.

17 G. PETRUŠIĆ:

18 P: Gospodine Jevđeviću, tokom jučerašnjeg dana svedočili ste o
19 događajima vezanim za Zeleni Jadar, početkom juna meseca 1995. godine, i između
20 ostalog rekli, da ste Vi bili jedan od učesnika u toj operaciji.

21 G. PETRUŠIĆ: Ja bih molio dokument 5D1374.

22 P: Ovo je dokument od 12. juna 1995. godine, izdat od strane
23 Ministarstva unutrašnjih poslova Zvornik, odnosno od njegovog načelnika,
24 načelnika centra, Dragomira Vasića, gde je njegov potpis na 2. strani ovog
25 dokumenta. Dokument nosi naslov: "Informacija o stanju fabrike u Zelenom Jadru".

26 Molio bih da pređemo na 2. stranu. Dakle, u srpskoj verziji je to 2.
27 strana, i u engleskoj verziji, takođe 2. strana, tačka 4, u kojoj se kaže,

28

29

30

1 povodom te akcije: "Vojska nije uradila posao dogovoren kod predsednika
2 Karadžića, jer nije uzela još dvije kote. I put koji vodi u fabriku kontrolišu
3 Turci, tako da ne mogu dislocirati sredstva."

4 Da li Vi, gospodine Jevđeviću, znate nešto o dogovoru vojske i
5 predsednika Karadžića, oko ove akcije?

6 O: Ne.

7 P: Hvala.

8 G. PETRUŠIĆ: Dokument nam više neće biti potreban.

9 P: I sad bi, gospodine Jevđeviću, prešli na jednu drugu temu i poslednju
10 temu, a to su dešavanja vezana... borbena dejstva vezana za Žepu. Rekli ste da Vam
11 je general Mladić, 11. jula naveče, izdao naređenje da uspostavite centar veze
12 na Krivačama. Kada ste Vi uspostavili taj centar veze?

13 O: Taj centar veze, na novom IKM-u Krivače, uspostavio sam 12. jula u
14 popodnevnim časovima.

15 G. PETRUŠIĆ: Molio bih dokument P114. I mogli bismo odmah preći na 4.
16 stranu, tačku 10.

17 P: Dakle, gospodine Jevđeviću, da li ste Vi ili Vaš organ veze uzeo
18 učešće u pripremanju veza na isturenom komandnom mestu, po ovoj tački?

19 O: Da. Ovde je naređeno da IKM Drinskog korpusa u selu Krivače počne sa
20 radom 13. jula u 18 časova. A ja sam već dan ranije postavio centar veze u tom
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Regionu, kao elemenat tog isturenog komandnog mjesta.

2 P: I da li ste, prilikom odlaska na Žepu ili u nekom kasnijem periodu,
3 dobili ovu zapovest?

4 O: Ne.

5 G. PETRUŠIĆ: Ja bih sad molio dokument P13... pardon, P3748.

6 P: Gospodine Jevđeviću, Vama je ovaj dokument... da l' Vam je poznat ovaj
7 dokument?

8 O: Vidio sam ga prije nekoliko dana ovdje, kada smo imali pripreme za
9 ovo svjedočenje.

10 P: Da li znate koji je šifrovani naziv bio operacije... operacije vezane
11 za Žepu?

12 O: Taj naziv za Žepu je bilo "Stupčanica 95".

13 P: Ovde vidimo da je ovaj dokument izdat... Prvo, da li znate ko je izdao
14 ovaj dokument?

15 O: Mislim, ako bi...

16 P: Dajte, molim Vas-

17 O: ...poslužitelj mogao pokazati, vjerovatno ima u... pretpostavljam da je
18 načelnik veze korpusa, ali ako može da se pokaže.

19 G. PETRUŠIĆ: Molim Vas, zadnju stranu ovog dokumenta.

20 SVJEDOK: Da, ovaj dokument je uradio i poslao ovim jedinicama načelnik
21 veze Drinskog korpusa, potpukovnik Nedo Blagojević, kako i piše na dnu
22 telegrama.

23 G. PETRUŠIĆ:

24 P: Gospodine Jevđeviću, možete li dati objašnjenje zašto se na dan
25 13.07.1995. godine, kad se upućuje ovaj plan veze, poziva na operaciju "Krivaja
26 95"?

27 O: Pa, vjerovatno samo iz tog razloga što je ostao, otprilike... nije
28
29
30

1 otprilike, nego isti plan veze u radio-mreži komandovanja operacijom "Krivaja
2 95", pa vjerovatno se isti plan veze primjenjuje i u budućoj operaciji, i ovaj
3 telegram se šalje samo dvjema jedinicama koje nisu učestvovala u operaciji
4 "Krivaja 95", a planirano je njihovo učešće u operaciji "Stupčanica 95", da
5 imaju plan rada te radio-mreže.

6 P: Gospodine Jevđeviću, ja se ne bi' mnogo bavio tim vezama, mislim da
7 smo dovoljno čuli o... o sistemima veza u Vojsci Republike Srpske, ali ukratko
8 recite, da li je ovo istureno komandno mesto na Krivačama funkcionisalo na isti
9 način kad su u pitanju veze, kao što je funkcionisalo i istureno komandno mesto
10 na Pribićevcu?

11 O: Funkcionisalo je potpuno na isti način, s tim što su samo
12 promijenjeni azimuti antena na dvije lokacije, zato što se i istureno komandno
13 mjesto pomjerilo na drugu lokaciju, i što su u radio-mrežu dodate dvije brigade,
14 kao rezervni učesnici u onaj plan rada, koje nisu učestvovala u prethodnoj
15 operaciji.

16 P: Recite nam, koje su starešine Drinskog korpusa bile prisutne na tom
17 isturenom komandnom mestu?

18 O: Na isturenom komandnom mjestu Krivače, a kasnije i na drugim
19 isturenim komandnim mjestima u operaciji "Stupčanica 95", iz Drinskog korpusa su
20 bili prisutni general Krstić, pukovnik Vičić - operativac, potpukovnik Kosorić
21 koji je bio obavještajac, i mislim da je bio stariji vodnik Amović, to je lice
22 iz Komande stana korpusa.

23 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Možete li ponoviti ovo ime, moliću Vas.

24 PREVODILAC: Prevodioci mole svedoka da sporije govori, hvala.

25 G. PETRUŠIĆ:

26

27

28

29

30

1 P: Gospodine Jevđeviću, Vi ste pomenuli da je bio general Krstić,
2 operativac pukovnik Vičić.
3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Vičić, da.
4 G. PETRUŠIĆ:
5 P: Možete li nam reći, ko je još bio od starešina?
6 O: Bio je potpukovnik Kosorić i... Svetozar Kosorić - pošto su dvojica - i
7 stariji vodnik Momir Amović iz Komande stana Drinskog korpusa.
8 P: Da li ste Vi i dalje bili na vezama, kao što ste bili tokom operacije
9 "Krivaja"?
10 O: Da.
11 G. PETRUŠIĆ: Molio bi' dokument 5D1112. /nerazgovjetno/.
12 P: Gospodine Jevđeviću, recite nam ukratko, kad su otpočela borbena
13 dejstva prema Žepi?
14 O: Četrnaestog jula 1995. godine.
15 P: Da li su ona trajala kontinuirano, neprekidno?
16 O: Bilo je, ovaj, po m... po mom sjećanju, dva ili tri prekida vatre koji
17 su trajali u različit period /?periodima/, a odnosili su se na oder... pregovore
18 koje su... međusobne pregovore dviju protivničkih strana, pregovore koje su
19 vršili, ovaj, političke i vojne vlasti iz Srebrenice sa, ovaj, našom
20 pregovaračkom stranom, u vezi predaje oružja i u vezi evakuacije stanovništva iz
21 Žepe. I u tom periodu borbena dejstva su prekidana.
22 P: Ovde imamo vanredni borbeni izveštaj od 19.07.1995. godine, koji
23 govori o prekidu vatre i evakuaciji Muslimana iz Žepe. Možete li reći ko je
24 učestvovao sa strane Vojske Republike Srpske u tim pregovorima? Imate li ta
25 saznanja?
26
27
28
29
30

1 O: Ja ta saznanja imam posredno i znam da je pregovarački taj prostor,
2 ili tačka gdje su se vodili pregovori, bio u... na Bokšanici, u blizini
3 osmatračkog punkta koji se tamo nalazio. I preko veze znam, ovaj, da je
4 učestvovao general Krstić - to znam ovako - a preko veze znam da su još na tom
5 pregovaračkom punktu, odnosno, u pregovaračkim aktivnostima, sa vojne strane
6 Vojske Republike Srpske, da je učestvovao general Mladić. Pretpostavljam da je
7 još, ovaj, u tim pregovorima učestvovao i general Tolimir, jer on se nalazio -
8 po onim informacijama koje sam ja dobijao preko radio veza - u rejonu Bokšanice.

9 P: Da li Vi imate saznanja o prisustvu predstavnika međunarodne
10 zajednice na tim pregovorima?

11 O: General Krstić mi je o... rekao, kad se vratio sa jednom sa tim... tih
12 pregovora, da je ispred međunarodne zajednice, odnosno, snaga UNPROFOR-a, bio
13 general Smith sa nekim, ovaj, svojim oficirima, iz svog štaba.

14 G. PETRUŠIĆ: Ja bih molio dalje dokument 5D1116.

15 P: Već smo na datumu 25. julu. Recite mi, gospodine Jevđeviću, za to
16 vreme otkad ste Vi došli na... na Žepu, dakle na Krivače, proteklo je već desetak
17 dana. Možete li nam reći ko, i da li uopšte iko iz Glavnog štaba, dolazi kod Vas
18 na ovo istureno komandno mesto?

19 O: Na isturenom komandnom mjestu Krivače, a kasnije Gođenje, iz Glavnog
20 štaba je, u nekoliko navrata, na... dolazio general Mladić.

21 P: Rekli ste nam da ste imali saznanja o učešću predstavnika Vojske
22 Republike Srpske i snaga UNPROFOR-a u pregovorima, a da li znate ko je sa

23
24
25
26
27
28
29
30

1 muslimanske strane učestvovao u tim pregovorima?

2 O: Ja sam pitao generala Krstića, kad se vratio jednom sa tih pregovora,
3 ko je učestvovao sa protivničke strane, on mi je rekao da su to bili
4 predstavnici civilne vlasti, da je bio doktor Kulovac Benjamin i mislim još
5 jedan, da l' se preziva Šitkovac il' tako nešto /.../ ili... ili Torlak, oni su
6 bili predstavnici... Hamdija Torlak, u tom smislu, oni su bili predstavnici te
7 političke vlasti u... u enklavi Žepa.

8 P: Molim Vas, pogledajte sad ovaj dokument od 25.07.1995. godine, i
9 reci... recite mi da li Vi imate saznanja da je došlo do evakuacije civilnog
10 stanovništva iz Žepe?

11 O: Da.

12 P: Da li znate koliko je trajala ta evakuacija?

13 O: Mislom oko dva dana.

14 P: A imate li saznanja da li su predstavnici UNPROFOR-a bili prisutni
15 prilikom evakuacije?

16 O: Da.

17 P: A da li znate, koji je bataljon, odnosno koja vojna formacija UN-a je
18 bila raspoređena po posmatračkim punktovima, u enklavi Žepa?

19 O: To je bila jedinica iz Ukrajine.

20 P: Rekli ste da se ta evakuacija... da je trajala dva dana, a da li znate
21 do kada su trajala borbena dejstva oko enklave Žepa?

22 O: Trajala su i sve do početka avgusta, mislim do 2. avgusta 1995.
23 godine.

24

25

26

27

28

29

30

1 P: A možete nam reći odakle, i da li je bilo otpora muslimanskih
2 oružanih formacija, i odakle je taj otpor dolazio, nakon evakuacije?
3 O: Ja znam da se pregovara... pregovaralo, ovaj, da se iz Žepe evakušu
4 prvo ranjenici, pa onda i civilno stanovništvo i vojnici, i znam da je naša
5 pregovaračka strana nastupila sa tim, ovaj, idejama. Međutim, vjerovatno,
6 vojničke snage Žepske brigade iz... su odlučile da, posle evakuacije... da se n...ne
7 evakušu tim putem - vjerovatno nisu osjećali neku sigurnost, il' ne znam koji
8 je njihov razlog - i samo znam da, posle evakuacije stanovništva, mi... naše snage
9 su bile opet, ovaj, u poziciji da nastave borbena dejstva i ta borbena dejstva
10 su produžena. Žepska brigada se povlačila prema rejonu Žepskih Koliba i
11 trigonometra Zlovrh. Naročito su žestok otpor pružili u tom rejonu Žepskih
12 Koliba i Zlovrha. Tu nam je ranjen i jedan od komandanata brigada, pukovnik
13 Trivić, baš u tim dejstvima na Zlovrhu i Žepskim Kolibama. Posle jednog ili dva
14 dana borbe i taj prostor je zauzet, i čak sam i ja pomjerio IKM centra ve... ovaj,
15 svoj, odnosno, centar veze na... na tu kotu Zlovrh, gde je i bio jedno dva-tri
16 dana IKM Drinskog korpusa, a onda smo iz obavještajnih podataka došli do
17 saznanja da je glavnina te Žepske brigade se, preko rijeke Drine, prebacila u
18 Srbiju, tadašnju Saveznu Republiku Jugoslaviju.

19 P: Da li ste Vi, od završene evakuacije pa do Vašeg pomeranja, ovaj,
20 IKM-a na Zlovrh, imali prilike čuti na vezama generala Mladića?

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 O: M... general Mladić je bio na... na IKM-u Gođenje posle završene
2 evakuacije i pratio je dejstva ovih naših snaga, ovaj, u gonjenju neprijatelja
3 prema Žepskim Kolimbama /Kolibama/ i Zlovrhu. Čak je imao dvogled, toga se
4 sjećam, i mislim da se čak i čuo sa komandantima koji su napredovali na tom
5 pravcu.

6 P: Možete li otprilike reći kada ste ga zadnji put videli na tom
7 prostoru?

8 O: Pa, otprilike negdje od dva dana, recimo, posle evakuacije, jer smo
9 tada i, ovaj, imali ta borbena dejstva u gonjenju neprijatelja prema Zlovrhu.

10 P: A da li znate gde je general Mladić otišao nakon toga?

11 O: Posle toga, general Mladić je helikopterom s... tu sa ove jedne blizu
12 lokacije, ovaj, otišao u zapadno ratište, na krajiško ratište, jer su već tada
13 pristizale in... , ovaj, informacije o velikim problemima na zapadnom frontu
14 Republike Srpske.

15 G. PETRUŠIĆ: I pri samom kraju, molio bih dokument P3038.

16 P: Gospodine Jevđeviću, Vi ste-

17 G. PETRUŠIĆ: Molim Vas da, u srpskoj verziji, spustite dokument da se
18 vidi njegov potpisnik, a u engleskoj verziji je to strana 2.

19 P: Gospodine Jevđeviću, Vi ste, tokom današnjeg svog svedočenja, u više
20 navrata rekli da ste, u više navrata tokom dana, znali za kretanje generala
21 Mladića i da ste ga zadnji put, tog 11. jula, videli negde oko 10 sati u
22 Bratuna... oko 10 sati naveče u Bratunačkoj brigadi.

23 Mi ovde imamo jedan dokument od 11.07.1995. godine, koji nosi potpis:

24

25

26

27

28

29

30

1 "General-pukovnik Ratko Mladić, SR". Možete li nam reći - a dokument u zaglavlju
2 ima... u zaglavlju dokumenta stoji "Republika spr... Srpska, strogo pov. broj
3 03/41616" - dakle, pored onog Vašeg znanja koje imate kao vezista, koje Vam je
4 osnovno... osnovna dužnost u vojsci, možete li nam reći odakle bi ovaj telegram
5 mogao biti poslat, ako Vi ceo dan vidite generala Mladića u zoni Srebrenice i
6 Bratunca?

7 O: General Mladić je mogao, koristeći se tehničkim uslovima sistema
8 veze, poslati svoj akt bilo kome, sa bilo kog centra veze koji je imao šifro-
9 teleprintersku vezu. Pošto vidim na ovom pečatu kog su šifrereri, ovaj, popunili,
10 ovaj akt je primljen u 19.45h. Obraden je, šifrer ga je obradio, odnosno,
11 šifrovao za dva minuta. Znači, obraden je u 19.47h, i upućen je odmah poslije
12 minut, ovaj, jedinicama. Pretpostavljam da bi u to vrijeme sačinjavanja i
13 potpisivanja ovoga akta, akt trebao biti već s...sačinjen i potpisan, i
14 pretpostavljam da general Mladić, obzirom na momenat kada je sa generalom
15 Živanovićem i Krstićem ušao u Srebrenicu i vjerovatno izdao neke dodatne, ovaj,
16 zadatke i vršio procjenu situacije, da nije mogao otići dalje od... od Bratunca.
17 Pa pretpostavljam, on je imao tehničke uslove da ovaj telegram pošalje sa centra
18 veze Bratunačke brigade, jer je naveče on već... ja sam ga vidio u 22 časa, kad
19 smo imali taj sastanak. Sastanak se završio negde oko 23. Moje je mišljenje da
20 je on ovaj telegram - on je imao tehničke uslove, znači, sigurno - i
21 pretpostavljam da je on ovaj akt poslao sa centra veze Bratunačke brigade.

22 G. PETRUŠIĆ: Gospodine predsedavajući, ovim bi moje ispitivanje bilo...
23 bilo završeno, s tim što ima jedna greška na... u transkriptu, na 2. strani, čini

24

25

26

27

28

29

30

1 mi se. Umesto - u redu 2 - umesto "unakrsno ispitivanje" trebalo bi da stoji
2 "glavno ispitivanje". Ne... ali, nije toliko bitno. Hvala.

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Kako i sami kažete, nije važno.

4 Gospodine Živanovići ili gospodine Haynes, jeste li se dogovorili oko
5 toga tko će ići prvi?

6 G. HAYNES: [simultani prevod] Da, časni Sude. Mi smo se našli na ulici,
7 sasvim slučajno, danas popodne, na sreću, i ja sam kazao gospodinu Živanoviću da
8 ću ja sljedeći ispitivati.

9 Ja bih počeo tako što ću zatražiti da mi se da stalak za dokumente.

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Predstavite se, molim Vas, svjedoku.

11 G. HAYNES: [simultani prevod] Da. Dakle, počeo ću tako što ću zamoliti
12 Vas za malo strpljenja, gospodine predsjedavajući. Naime, ispitivanje gospodina
13 Petrušića pokrilo je jako veliki broj područja, jako veliki broj tema kojima sam
14 se ja namjeravao baviti s ovim svjedokom, pa onda u skladu s time, mislim da
15 procjena koju sam ja dao od, čini mi se, četiri sata, mislim da ta procjena nije
16 ni blizu točna. Mislim da će meni trebati, otprilike, možda pola toga vremena,
17 ali bez obzira na to što danas imamo kraću sjednicu, vrlo rado bih pregledao
18 večeras zapisnik, prije nego što završim s glavnim ispitivanjem ovoga svjedoka,
19 ako Vi smatrate da je to u redu?

20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Kažite, koliko će kraće trajati Vaše
21 glavno ispitivanje?

22 G. HAYNES: [simultani prevod] Ja sam mislio da sam bio sasvim jasan,

23

24

25

26

27

28

29

30

1 mislio sam da sam rekao "za pola".

2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dakle, dva sata? Dobro. Samo da
3 provjerimo vrijeme. Prema transkriptu, sada je 16.45h. Da, imamo manje od dva
4 sata danas, što znači da to neće biti problem, gospodine Haynes.

5 G. HAYNES: [simultani prevod] Hvala Vam, najljepša.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mi predlažemo da se pauza napravi u
7 bilo kojem trenutku, kada Vama to bude odgovaralo, između 5 i 30, i 5 i 40.

8 Hvala Vam.

9 Unakrsno ispituje g. Haynes:

10 [Branilac ispituje putem prevodioca]

11 G. HAYNES: [simultani prevod]

12 P: Dobar dan, gospodine Jevđeviću.

13 O: Dobar dan.

14 P: Vi znate tko sam ja. Ja sam odvjetnik Vinka Pandurevića. Mi smo imali
15 prilike razgovarati o Vašem očekivanom iskazu, prošloga tjedna, nekoliko dana.

16 Sjećate se, zar ne?

17 O: Da.

18 P: Ja bih htio početi tako što bih od Vas zatražio da sucima iznesete
19 jedan pregled Vašega profesionalnoga odnosa s gospodinom Pandurevićem, za
20 vrijeme rata u Bosni. U redu?

21 O: Gospodina Pandurevića sam imao priliku upoznati i prije rata, dok je
22 on bio na službi u Sloveniji, to je bilo kratko. A u toku rata, znam da je jedno
23 vrijeme, na početku dolaska na prostore Republike Srpske i u Vojsku Republike

24

25

26

27

28

29

30

1 Srpske, bio komandant taktičke grupe Višegrad, a potom komandant Zvorničke
2 brigade.

3 P: Hvala. U Vašem svojstvu komandanta bataljona veze Drinskoga korpusa,
4 Vi ste osobno sudjelovali u više operacija na terenu, zar ne?

5 O: Da.

6 P: I mislim da ste, u nekoliko navrata, sudjelovali u operacijama u
7 kojima je sudjelovao i Vinko Pandurević.

8 O: Da. Učestvoval... učestvovao sam u više operacija koje su izvođene u
9 zoni Drinskog korpusa, kao i u nekim operacijama - učestvovali smo zajedno -
10 koje su se izvodile u zoni 1. krajiškog korpusa.

11 P: Hvala. Ja ću ukratko spomenuti te, i mislim da Vam mogu iznijeti i
12 datume i imena, tako da malo uštedimo vremena. Prvo, negdje u martu 1993., Vi
13 ste sudjelovali u operaciji kod Konjević Polja, je li tako?

14 O: Da. To je bila operacija Drinskog korpusa u kojoj sam učestvovao, i
15 ja i gospodin Pandurević, kao komandant Višegradske brigade.

16 P: Hvala. Biste li nam ukratko opisali u kojem svojstvu je svaki od vas
17 bio u toj operaciji?

18 O: U toj operaciji ja sam bio komandant bataljona veze, a on je bio
19 komandant Zvorničke brigade.

20 P: Hvala. Krajem proljeća, odnosno, početkom ljeta 1993., mislim da ste
21 sudjelovali u operaciji "Mač 1" iz Rogatice prema Ustipraču, i "Mač 2" prema
22 Goraždu i Čajnicama / u engleskom transkriptu: "Čajniče"/, je li tako?

23 O: Da. Ja sam, takođe, učestvovao u toj operaciji kao komandant
24
25
26
27
28
29
30

1 bataljona veze i oficir koji je bio zadužen da postavi centar veze na IKM-u za
2 tu operaciju, a potpukovnik Vinko Pandurević - jer pretpostavljam da je tada bio
3 major - ovaj, je bio tada komandant jedne borbene grupe, ovaj, koja je
4 učestvovala u toj operaciji "Mač 1", i kasnije "Mač 2".

5 P: Za sada bih prestao govoriti o tome, ali ćemo se malo detaljnije time
6 pozabaviti kasnije. U sedmom mjesecu 1993., sudjelovali ste u operaciji "Lukavac
7 93". To je bila operacija prema Trnovu, Bjelašnici i Igmanu?

8 O: Da, j...ja sam takođe učestvovao u toj operaciji, kao oficir koji je
9 imao zadatak da organizuje, odnosno uspostavi centar veze jedinice iz Drinskog
10 korpusa, koja je učestvovala u operacijama na... prema Igmanu i Bjelašnici, a ta
11 operacija se izvodila u zoni Sarajevsko-romanijskog korpusa.

12 P. I da li biste nam kazali gdje je u toj operaciji bilo Vaše istureno
13 komandno mjesto?

14 O: Istureno komandno mjesto, moje, prvo je bilo na planini, ovaj,
15 Jahorini, negde na trigonometru 2009 metara, a poslije u... u gradu Trnovu, a
16 posle u nekim tamo selima koji se zovu Ledići, Ostojići, itd.

17 P: Hvala. U jesen 1994. ste, mislim, sudjelovali u operaciji u Krajini,
18 na prostoru Novoga Grada, gdje je Vinko Pandurević bio Vama komandant.

19 O: Da. U toj operaciji, zbog potrebe borbenih dejstava na tom dijelu
20 ratišta, Drinski korpus je dobio zadatak da formira jednu brigadu iz svih
21 jedinica, i da je uputi na to zapadno ratište. Komandant te brigade bio je major
22 Pandurević, a ja sam bio njegov zamjenik u toj brigadi.

23
24
25
26
27
28
29
30

1 P: Hvala. To je još jedna operacija o kojoj ćemo detaljnije govoriti
2 malo kasnije. Vi ste nam već kazali da ste, u proljeće 1995., sudjelovali u
3 operaciji "Spreča". Kažite nam da li je tada potpukovnik Pandurević, također,
4 sudjelovao i u toj operaciji?

5 O: Da. I potpukovnik Pandurević je tada učestvovao u toj operaciji.
6 Faktički, brigada... 4. srpska brigada je i uvedena u napad u okviru zone
7 Zvorničke brigade, tako da su mi njegove jedinice bile, na neki način, i lijevi
8 i desni susjed, a potpukovnik Pandurević je, ovaj, u tada /sic/ potpunosti
9 komandovao svojom brigadom u toj operaciji.

10 P: A recite nam, u toj operaciji, kakva je bila Vaša dužnost?

11 O: U toj operaciji ja sam bio načelnik štaba jednog privremenog sastava
12 koji je formiran. Ustvari, to je bila brigada i zvala se "4. srpska brigada".

13 P: Hvala. I još nešto u vezi s operacijom "Spreča"; da li je u njoj, kao
14 starješina, bio i major Dragan Obrenović?

15 O: Da, u toj operaciji je učestvovao i major Dragan Obrenović. On je bio
16 načelnik štaba u Zvorničkoj brigadi, i teže je ranjen u nogu prilikom izvođenja
17 te operacije, od eksplozije minobacačke granate.

18 P: Hvala. Vi ste predvidjeli moje sljedeće pitanje. Kazali ste nam i
19 neću govoriti više o Vašem sudjelovanju u operaciji "Krivaja 95" i operaciji
20 "Stupčanica 95", no u osmom mjesecu 1995., jeste li Vi i tada bili prisutni u
21 borbenim djelovanjima u Drvaru, u Krajini, gdje je jednom jedinicom zapovijedao
22 i potpukovnik Pandurević?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Da. U tom periodu je, takođe, Drinski korpus formirao jednu brigadu
2 iz svog sastava i uputio je u zonu odgovornosti 2. krajiškog korpusa, zbog
3 velikih problema na tom dijelu ratišta u tom periodu. Komandant te brigade
4 Drinskog korpusa, na tom ratištu, bio je potpukovnik Vinko Pandurević, i on je
5 tamo ostao jedan duži period. Ja sam bio u Drvaru, oko organizacije veza i da
6 izvršim zamjenu svog ljudstva iz bataljona veze, i bio sam na tom njegovom IKM-u
7 nekoliko dana, a onda se vratio u komandu korpusa u Vlasenicu.

8 P: Hvala. Dakle, da vidimo sažeto, kakvi su bili vaši profesionalni
9 odnosi. Dakle, Vi ste poznavali Vinka Pandurevića kao vojnika još od vremena
10 kada je bio na službi u Sloveniji, pretpostavljam, do njegova odlaska iz Vojske
11 Republike Srpske, je li tako?

12 O: Da, tako je.

13 P: I poznavali ste ga kao vojnika, i u mirnodopsko vrijeme, te u ratu?

14 O: Da.

15 P: I da vidimo, sažeto, što ste nam kazali u zadnjih nekoliko minuta.
16 Tijekom, otprilike 30 mjeseci, Vi ste sudjelovali u osam borbenih operacija,
17 zajedno s njim? Vjerujte mi, gospodine Jevđeviću, na riječ; bilo je, dakle, osam
18 tih operacija.

19 Možemo li sada ići dalje, odnosno, možemo li se malo vratiti na ove
20 operacije "Mač 1" i "Mač 2", iz proljeća 1993.? Kažite nam tko je bio odgovoran,
21 tko je bio zadužen, za izvođenje te operacije?

22 O: Za izvođenje te operacije, iz Drinskog korpusa, i komandant tog IKM-
23 a, bio je tadašnji operativac u Drinskom korpusu, tada pukovnik Dragomir
24
25
26
27
28
29
30

1 Milošević.

2 P: A koja je bila Vaša funkcija?

3 O: Ja sam imao zadatak da obezbijedim veze, odnosno, da postavim centar
4 veze za komandovanje tom operacijom.

5 P: A, što je to u praksi značilo?

6 O: To je u praksi značilo da generalu Miloševiću, odnosno pukovniku
7 Miloševiću tada, obezbijedim stalne veze sa svim borbenim grupama koje su
8 učestvovala u toj operaciji, da pratim te veze i da uvijek budem spreman da
9 intervenišem, ako dođe do njihovog narušavanja.

10 P: Mi ćemo se baviti time, u vezi sa tri ili četiri operacije, ali da li
11 je centar veze uvijek isto što i istureno komandno mjesto?

12 O: Centar veze je samo elemenat isturenog komandnog mjesta.

13 P: Ali u smislu njegove geografske lokacije, da li su oni obično na
14 istome mjestu?

15 O: U svim ovim operacijama, centar veze je apsolutno na istom koma... na
16 istom geografskom mjestu gde je i istureno komandno mjesto, i - možda zvuči
17 nevjerovatno - ali mi smo se svi nalazili u, možda, stotinjak kvadratnih metara
18 ili nešto više. Znači, s... to su bila mala isturena komandna mjesta, često i pod
19 šatorom.

20 P: Govorićemo mi o tome, za svaku operaciju ponaosob dok budemo
21 razgovarali, no mislim da svi možemo shvatiti da ste Vi bili u stanju čuti
22 komunikacije između komandanta i jedinica i, moguće, jedinica na terenu. Da li

23

24

25

26

27

28

29

30

1 ste Vi, kao oficir veze, nastojali imati i vizualni kontakt, odnosno, da li ste
2 nastojali vidjeti što se događa u tim operacijama?

3 O: Da, j...ja sam uvijek bio dužan da pratim stanje veza, odnosno, prateći
4 jednostavno razgovor šta se događa, i... i jed... jer je to jedini bio način da
5 pratim i stanje veza, a ujedno sam mogao da shvatam i situaciju na zemljištu.
6 Ali mi smo uvijek, za organizaciju veze u takvim slučajevima, koristili radio-
7 uređaje čija... koji rade na... u frekventnom području koje ima takvu osobinu da se
8 najbolji kvalitet veze postiže upravo ako postoji optička vidljivost. A i svi
9 komandanti na IKM-u uvijek su nastojali da se nalaze na takvom geografskom
10 mjestu odakle mogu uspješno, vizuelno, osmatrati bojište i tako najbolje
11 sagledavati situaciju za donošenje svojih novih odluka.

12 P: Hvala Vam na odgovoru, ali bojim se da malo prebrzo govorite radi
13 prevoditelja, pa Vas molim malo sporije govorite.

14 Ja ću Vas sada podsjetiti na operacije "Mač 1" i "Mač 2", i to tako što
15 ću Vam pokazati jedan dokument, a to je 65ter, dokument 5D1169. To je naređenje
16 od 22.05.

17 G. HAYNES: [simultani prevod] Molim Vas, pokažite nam taj dokument u
18 elektroničkoj sudnici.

19 P: Da li sada na ekranu vidite ove dokumente, gospodine?

20 O: Da, vidim njegovu 1. stranu.

21 P: Radi se o dokumentu Glavnog štaba vojske, upućenom komandi Drinskog
22 korpusa, Sarajevsko-romanijskog korpusa i 1. gardijske motorizovane brigade. To
23 tu stoji, zar ne?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Da.

2 P: Želio bih da Vam skrenem pažnju na tačku 2. Tu ćemo se zadržati vrlo
3 kratko, a onda ćemo posle, preći na 2. stranicu teksta na B/H/S-u, a to odgovara
4 3. stranici na engleskom.

5 Recite mi kada budete pročitali.

6 O: Pročitao sam, u redu je.

7 P: Hvala Vam. Ne radi se o vrlo komplikovanom pitanju, no recite mi da
8 li Vas ovo podseća na svrhu operacija u kojima ste učestvovali, u maju i junu
9 1993. godine?

10 O: Da.

11 P: Recite nam, da li je ova operacija tekla u delu Bosne koji je Vama
12 bio poznat?

13 O: Da.

14 P: Jer Vam je porodica odatle, zar ne?

15 O: Da, ja sam rođen, i sada mi porodica živi u tom dijelu.

16 P: Dobro. Po Vašem shvatanju stvari, da li je glavna svrha te operacije
17 bila da se razoružaju muslimanske formacije, a stanovništvu dâ mogućnost da
18 izaberu da ostanu pod srpskom vlašću ili da pređu u centralnu Bosnu?

19 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Prigovor, sugestivno pitanje.

20 G. HAYNES: [simultani prevod] To piše u ovom dokumentu, no dobro, kako
21 god hoćete. Preći ću na nešto drugo.

22 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Ja se sa time uopšte ne slažem.

23 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Želite li izneti neki argument u
24 odgovoru na ovo, gospodine Haynes?

25 G. HAYNES: [simultani prevod] Ne, ne. Znate šta, da citiram gospodina
26
27
28
29
30

1 McCloskeyog, moraćemo jednog dana da privedemo ovo suđenje kraju. Dakle, ništa
2 neću reći u odgovoru na to.

3 Dakle, pređimo sada na 7D264 /u engleskom transkriptu: "7D624"/, da
4 vidimo kako je zapravo izgledala ta operacija na terenu.

5 Nadam se da će dokument 7D624 biti uskoro prikazan na ekranu.

6 Uvek se nađem u vrlo teškoj, rizičnoj situaciji, stavljam glavu na panj
7 svaki put kad zatražim da se prikaže neka karta, no dobro. Ovo bi trebalo da se
8 uveća bar dva puta, i da nam se prikaže onaj deo karte gde se vidi Goražde,
9 dakle, u levom donjem uglu, a Rogatica gore pri vrhu i Višegrad sasvim desno. E
10 ovo je baš dobro sada urađeno. Možda bi mogli da spustimo još malo Goražde? Ne,
11 ne. Ne da dižete, nego da spustite. E, ovo je sad dobro.

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da li želite da se ovo još malo
13 uvećiča, kako bismo bolje mogli da pročitamo ono što piše?

14 G. HAYNES: [simultani prevod] Pa, možda samo za jedan stepen da
15 pokušamo, da vidimo kako će to izgledati, zato što bih želeo da sve oznake budu
16 unesene odjednom. Dobro, da ostane tu Višegrad, desno.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Evo, vidimo Goražde, vidimo sve.

18 G. HAYNES: [simultani prevod] Da, da. Ovo je sad bolje. Možda bi bilo
19 dobro da samo malo podignemo još Rogaticu, zato što treba da vidimo donji deo
20 karte, gde je reka. E, odlično. Hvala Vam.

21 P: Iz naređenja Glavnog štaba vojske, gospodine Jevđeviću, videli smo da
22 se radilo o operaciji u kojoj je učestvovao i Sarajevsko-romanijski korpus. Vrlo
23 brzo ću zamoliti da Vam se da elektronska olovka koja će Vam omogućiti da
24 unesete neke oznake na ovu kartu, dakle, da pišete po ekranu. Ako je moguće,
25
26
27
28
29
30

1 zamoliću Vas, da strelicom označite pravac napada koji je vodio Sarajevsko-
2 romanijski korpus, u onoj meri naravno, u kojoj Vi nešto o tome znate.

3 O: Pretpostavljam da mislite na Drinski korpus, jer smo mi tada izvodili
4 operacije na tom širem prostoru, ovaj, Goražda, o kojoj je riječ. I tako piše i
5 u ovome, ovaj, naređenju koje je bilo i od Glavnog štaba, to je bio prethodni
6 dokument. Mi smo front na ovom dijelu, i zadatak koje su imale ta... taj IKM kojim
7 je komandovao pukovnik Milošević, je otprilike sa ovih položaja, koje je tada
8 držala Rogatička brigada - 'nači, Vrasalići, Čadovina, Trnovo, Šljivno - imali
9 su zadatak izbiti na lijevu obalu rijeke Drine i razoružati muslimanske vojne
10 formacije u tom prostoru, a muslimanskom stanovništvu omogućiti, ili da se iseli
11 s tog prostora u druge dijelove, ili da prihvati punu, ovaj, političku vlast
12 Republike Srpske.

13 Sjećam se da je IKM za komandovanje tom operacijom bio prvo ovde, na
14 jednoj koti kod sela Trnovo. Da li treba nekim posebnim slovima nešto da upišem?

15 P: Da. Moliću Vas da upišete IKM 1.

16 O: A prilikom napredovanja naših snaga, u duhu dobijenog zadatka,
17 pomjerali smo IKM ovde na jedan vis, u rejonu sela Lubardići.

18 P: Brži ste nego ja. One strelice koje ste ucrtali označavaju kretanje,
19 kojih snaga, gospodine Jevđeviću?

20 O: U toj operaciji bilo je, mislim, dvije ili tri borbene grupe, a koje
21 su učestvovala u operacijama na lijevoj obali rijeke Drine, i bile su, ovaj,
22 jedinice Gardijske brigade i jedinice Hercegovačkog korpusa koje su učestvovala

23

24

25

26

27

28

29

30

1 u operacijama na ovom prostoru sa... sa desne strane rijeke Drine. Cilj te
2 operacije na ovom prostoru je bio da se poraze, vojnički poraze muslimanske
3 formacije koje su se nalazile u ovom džepu od Ustiprača do Međeđe i Brodara, na
4 ušću rijeke... na ušću rijeke Lim u Drinu.

5 P: Da li je jedna od ovih formacija, koje ste pomenuli, bila u to vreme
6 pod komandom tadašnjeg majora Pandurevića?

7 O: Da. Tada major Pandurević je bio komandant jedne od tih formacija, i
8 sjećam se dobro da su u... u toj formaciji je bila jedna borbena grupa iz njegove
9 jedinice i neke druge borbene grupe iz drugih jedinica, i on je imao pravac
10 napada baš u... u duhu ove prve strelice koju sam ovde nacrtao. To je ova
11 strelica, ovde.

12 P: Da li biste, možda, pored toga mogli da upišete, vrlo malim slovima,
13 "VP"?

14 O: [obilježava]

15 P: Ucrtali ste dva isturena komandna mesta. Da li su, za vreme te
16 operacije, postojala samo dva IKM-a ili ne?

17 O: Sa ove... za vrijeme ove operacije "Mač 1", znači, i taj... ja se sjećam
18 da su b... b... smo im organizovali vezu na ova dva IKM-a. Prvo, za početak
19 operacije, gore u selu Trnovo, i za drugi dio operacije, ovdje u rejonu
20 Lubardića. Posle smo se pomjerali shodno zadacima koje smo se izvr... izvršavali i
21 u druge rejone, u Bogdanoviće, u Džankiće, itd. Kasnije, kada su se prenijela
22 borbena dejstva u drugoj operaciji, sa pro... na desnu obalu rijeke, ovaj, Drine,
23 tada je komandno... istureno komandno mjesto mjesto bilo u rejonu Gradine, tamo
24 blizu Čajniča.

25 P: U redu. Zapravo je ono što me zanima, tok operacije ka Ustiprača.
26
27
28
29
30

1   Možete li mi reći kako se razvijala borbena situacija u okviru te operacije?

2   O: Iz tog perioda ja se sjećam da su borbene aktivnosti odvijane
3   postepeno, ali da je najznačajniji i presudni uspjeh ostvarila ova formacija
4   kojom je komandovao major Pandurević. I on je, poslije izvjesnog vremena, sa
5   svojom jedinicom i sredstvima teže vatrene podrške, uspio da izbije na sam
6   kanjon rijeke Drine, iznad same Ustiprače. To je ovo mjesto, ovde.

7   P: A, recite nam, koji je bio strateški značaj zauzimanja tog položaja?

8   O: Pa, izbijanjem grupacija tih naših snaga na... na te objekte, faktički
9   su se u veoma nepovoljan vojnički položaj dovele sve jedinice protivničke strane
10 koje su ostale u ovom kanjonu rijeke Drine, na odsjeku od Ustiprače do Brodara.
11 Jer to je jedina komunikacija i takozvani jedini "ventil", ovaj, koji njima
12 omogućava da, u slučaju nepovoljne vojničke situacije, se povuku prema Goraždu.
13 I to je bila... taj vojnički značaj, odnosno izbijanje na tu strategijsku kotu
14 koja dalje omogućava potpuno vojničko kontrolisanje, ovaj, cijele situacije, jer
15 se vatrenim sredstvima pokriva ova raskrsnica u... u Ustipraču, i most u
16 Ustipraču.

17   P: Šta to znači?

18   O: To znači da... da se direktnim, odnosno neposrednim gađanjem, mogu
19 pogoditi svi vojnički ciljevi i drugi ciljevi koji, ovaj, se kreću... koji bi se
20 kretali, ovaj, tom raskrsnicom i mostom prema Goraždu.

21   P: Pre nego što pređem na naredni niz pitanja, zamoliću Vas da uzmete
22 olovku neke druge boje, kako biste njome označili raspored neprijateljskih
23 snaga.

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Po mom sjećanju, mogu da samo preciznije ucrtam raspored
2 neprijateljskih snaga koje su se nalazile, u toj operaciji, ispred ove grupacije
3 gde je bio IKM, a oni su držali tada visove iznad Brčigova, Šljedoviće,
4 Pokrevenik. Sa... dalje, Džankići, i ova raskrsnica u Brodaru.

5 P: Možda ja nisam dobro postavio pitanje. Zapravo sam želeo da mi kažete
6 gde su se nalazile neprijateljske snage, nakon što je major Pandurević sproveo
7 tu odlučujuću akciju.

8 O: Posle sprovođenja te akcije, faktički neprijateljske snage su bile
9 sabijene u ovaj kanjon rijeke Drine, na otprilike ovim položajima.

10 P: Hvala Vam. U Vašem centru za vezu, da li ste Vi imali ikakve
11 mogućnosti za vršenje radio-izviđanja?

12 O: Na tom centru i... na IKM-u, na centru veze na IKM-u, mi smo imali
13 uređaje veze sa kojima je vršeno komandovanje tom operacijom, i imali smo druge
14 uređaje koji rade u... na UKT opsegu. Takve uređaje su imale manje borbene grupe
15 u... naših snaga, pa smo i taj radio-uređaj koristili čisto da imamo kontrolu onih
16 borbenih dejstava koja se izvode neposredno na prvoj liniji fronta, znači, da
17 možemo slušati šta o...otprilike rade one najmanje borbene jedinice na položaju.
18 Ali se tim uređajem nismo koristili da bi komandovali tim operacija... tim
19 operacijama, jer smo imali uređaje koji su davali veći stepen zaštite oticanja
20 podataka.

21 P: Dobro, pokušaću to da učinim na drugi način. Recite nam, jeste li Vi
22 ikada saznali za nekakve radio razgovore koji su vođeni između snaga VRS-a i
23 neprijateljskih snaga, u toku ove operacije?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Da.

2 P: Možete li nam precizno reći ko su bili sagovornici u tim razgovorima?

3 O: U jednom trenutku izvođenja te operacije ja sam čuo na ovom uređaju,
4 kojeg sam Vam maloprije govorio koja je bila njegova svrha, kako se u tu radio-
5 mrežu komandovanja nižim jedinicama, kojima je komandovao Pandurević, umiješao
6 glas sa protivničke strane i čuo sam kako je major Pandurević stupio u vojnički
7 razgovor sa njim. Znači, da bih bio jasniji, IKM korpusa kojim je komandovao
8 Milošević je imao uređaje kojim s... je komandovao Pandureviću i ostalim
9 komandantima, a Vinko Pandurević je imao drugu vrstu uređaja kojom je komandovao
10 svojim nižim sastavima. U toj mreži se odjednom pojavio učesnik neprijateljske
11 strane, koji je očigledno bio na toj frekvenciji i od ranije, i tražio da stupi
12 u... u kontakt sa Vinkom Pandurevićem.

13 P: Sećate li se njegovog imena?

14 O: U tom trenutku za mene je to bila, ovaj, vrlo čudna situacija, jer to
15 nisam imao do tada priliku u ratu da... da čujem, da pregovaraju različiti
16 komandanti suprotstavljenih strana. Kada, ovaj, sam saznao da se radi o Ahmetu
17 Sejdiću, komandantu Višegradske brigade Armije Bosne i Hercegovine, koja je
18 držala taj dio fronta. I on je tražio da razgovara sa, tada majorom, Vinkom
19 Pandurevićem. I ja sam lično slušao taj razgovor.

20 P: Na osnovu onoga što ste čuli, jeste li stekli utisak da je to bilo
21 prvi put da oni razgovaraju jedan sa drugim?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Tada, s obzirom da... da sam to prvi put čuo, imao sam osjećaj da... da
2 se oni odnekud ranije poznaju, i da su imali neku sličnu vrstu razgovora preko
3 radio veza i u nekim ranijim borbenim dejstvima, obzirom na priličnu slobodu u
4 konverzaciji sa kojom mu se obratio Ahmet Sejdić.

5 P: A što je Ahmet Sejdić htio?

6 O: Sjećam se da je Ahmet Sejdić ga bukvalno zamolio - jer je vjerovatno
7 slušajući tu vezu saznao da je baš on na toj poziciji koja vatreno kontroliše
8 raskrnicu u Ustipračići i, da tako nazovem, sudbinu tu njegove vojske i njegovih
9 položaja - tražio je od Pandurevića da omogući da se, preko ove raskrsnice u
10 Ustipračići prema Goraždu, izvrši evakuacija civilnog stanovništva iz ovoga džepa,
11 na odsjeku od Ustipračiće do Međeđe.

12 P: Vaš odgovor je možda ispao malo nejasan. Tko je držao čije jedinice
13 u rukama, u to vrijeme?

14 O: Jedinice sa kojima je komandovao Vinko Pandurević, koje su izbile na
15 tu geografsku tačku, faktički su držale - da tako kažem, nevojnički - u šaci
16 jedinice Ahmeta Sejdića, koje su se našle tada u vrlo nepovoljnom taktičkom
17 položaju.

18 P: I kako je Pandurević reagirao na taj prijedlog?

19 O: Ja sam čuo da je Pandurević, bez nekog velikog, ovaj, razmišljanja,
20 dogovorio se sa Ahmetom Sejdićem da, ako on misli da tako treba, da će on
21 obezbjediti da se civilno stanovništvo iz tog regiona povuče prema Goraždu. A da
22 Vinko Pandurević za vrijeme tog povlačenja, i njegove jedinice, da će on
23 obezbijediti da se sa tih Vinkovih položaja neće biti ispaljen ni jedan metak.

24 A,

25

26

27

28

29

30

1   onda ga je Vinko na kraju pitao: "Kako ću znati da se cijela ta kolona povukla?
2   Gde će biti njeno začelje? Kad ću znati da su se svi oni koji žele povukli iz
3   tog regiona?" I jako se dobro sjećam da mu je Ahmet Sejdić rekao: "Ja ću se
4   nalaziti na začelju te kolone, u plavom 'Mercedesu'", i meni je ostalo to
5   upečatljivo - "u plavom 'Mercedesu'" - obzirom da se izvode žestoka borbena
6   dejstva.

7   Eto, to je taj razgovor kojeg sam ja, ovaj, svojim ušima čuo. I tako je
8   i učinjeno. I znam da komandant IKM-a, pukovnik Milošević, nije se uopšte
9   uplitaio, ovaj, u takvu samoinicijativu, tada majora, Pandurevića, nego je
10   automatski odobrio, bez stupanja u vezu sa njim.

11   P: Samo malo, da nam sve bude jasno. Je li bio samo jedan razgovor
12   Pandurevića i Sejdića, ili ih je bilo više?

13   O: Ja sam tada čuo taj razgovor, ali razgovor preko radio-uređaja nije
14   nešto što završite razgovor, spustite slušalicu i završi se veza. Razgovor preko
15   radio-uređaja je nešto što može da traje beskonačno, samo zavisi koji od
16   učesnika se kada uključi i želi da ra... u tom razgovoru raščisti pojedinosti.

17   P: Mislim da ste nam kazali da je evakuacija i obavljena. Kažite nam,
18   nakon tog kontakta, koliko vremena nakon razgovora je izvršena evakuacija?

19   O: Pa, pretpostavljam, odnosno znam da je... da je na tom dijelu fronta
20   nastupio prekid vatre i da je, vjerovatno, počela evakuacija civilnog

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 stanovništva. One informacije koje smo mi imali na IKM-u, bile su otprilike da
2 je vjerovatno sa tim civilima, u toj koloni, sa automobilima i drugim
3 transportnim sredstvima, ovaj, evakuisan i veliki broj m...muslimanske vojske, jer
4 kasnije nismo imali nekog značajnijeg otpora na cijelom tom prostoru.

5 P: Jeste li Vi, osobno, vidjeli tu evakuaciju?

6 O: Ja lično nisam bio u poziciji da vidim tu evakuaciju.

7 P: Jeste li dobili ikakve informacije, putem centra veze, o tome koliko
8 je ljudi otišlo s tog prostora?

9 O: Pa, nisam dobio tačnu informaciju koliko je ljudi otišlo sa tog
10 prostora, ali u tom cijelom prostoru postoji nekoliko tih manjih planinskih sela
11 i dva malo veća sela u... na samoj rijeci Drini - to su Ustiprača i Međeđa - i ne
12 držim da je bila velika... veliki broj c... stanovništva tada, tamo, u tom periodu.

13 P: Da li biste onda dovršili ovaj dijagram, i da li biste nam, molim
14 Vas, pokazali u kojem pravcu se kretala kolona koja se evakuirala iz toga
15 područja? Plavom olovkom, molim Vas.

16 O: Ta kolo... ta kolona se kretala, znači, iz pravca Brodara, ovom
17 komunikacijom uz rijeku Drinu, prošla kroz mjesto Ustipraču i produžila prema
18 Goraždu.

19 P: Znaete li koliko je to trajalo, koliko je vremena trebalo za to?

20 O: Ne znam precizno, samo znam da su tada i tog dana cijelog
21 obustavljena, ovaj, borbena dejstva radi prolaska te kolone.

22 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pretpostavljam da se ovaj pravac, koji
23 ste nam pokazali, proteže skroz duž već postojeće ceste, a ne kroz nekakve šume
24 ili ne znam što već. Je li tako?

25

26

27

28

29

30

1 SVJEDOK: Da, čim je ta kolona - pošto ja taj teren znam jako dobro -
2 prošla kroz Ustipraču - to je ovaj prostor ovde - vjerovatno ide, ovaj, ovo u
3 zahvatu ceste i ja sam baš nacrtao tu, u zahvatu ceste. Cesta se sada, na ovom
4 prostoru, zadnjih dvadesetak - petnaest godina, nalazi na lijevoj obali rijeke
5 Drine, zbog izgradnje hidrocentrale, a ova je karta, ovaj, starija, pa pokazuje,
6 ovaj, cestu koja je na desnoj obali. Ali sam nacrtao u zahvatu komunikacije
7 prema Goraždu.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala. I oni su tamo htjeli i poći, u
9 Goražde?

10 SVJEDOK: Da, da. To je... to je Sejdić saopštio Vinku, tu odluku,
11 Pandureviću saopštio tu odluku da oni žele da idu prema Goraždu, i zamolio ga je
12 samo da on ne otvara vatru sa tih dominantnih položaja koje je osvojio i da ih
13 pusti da prođu tom komunikacijom.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro, hvala. Gospodine Haynes, hoćemo
15 li na pauzu?

16 G. HAYNES: [simultani prevod] Ja bih mogao završiti ovu temu.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, svakako. Ali, ne znam je li završio
18 s dokumentom. Ako je, onda ga možemo pospremiti i potpisati.

19 G. HAYNES: [simultani prevod] Da. Meni više ne trebaju nikakve oznake na
20 ovome dokumentu.

21 P: Molim Vas, gospodine Jevđeviću, napišite svoje inicijale na dokument
22 i današnji datum, 11.12.2008. godine.

23 O: [obilježava]

24

25

26

27

28

29

30

1 G. HAYNES: [simultani prevod] I moliću da se dokument spremi. Dobro, to
2 je napravljeno.

3 P: I samo još par stvari; kada su snage Vojske Republike Srpske ušle u
4 "džep" - tako ću ga ja nazvati - jesu li naišli na bilo koje preostale jedinice
5 muslimanske vojske, tamo?

6 O: S...sjećam se da su... da su ti... kasnije su borbena dejstva preusmjerena
7 u drugom pravcu, prema Međeđi, Džankićima, itd., ali, ovaj, da... da je u toj
8 operaciji, ovaj, riješen taj... taj "džep" - da tako zovem - taj odsjek od
9 Ustiprača do... od Ustiprača do Brodara.

10 P: Možda pitanje nije bilo baš najjasnije, ali da li je izgledalo kao da
11 su se sve vojne jedinice koje su tamo bile - dakle, muslimanske vojne jedinice -
12 da li je izgledalo kao da su i one otišle zajedno s kolonom, ili se odvezle?

13 O: Ne.

14 P: Možda je stvarno vrijeme za pauzu.

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu, gospodine Haynes. Dvadeset
16 minuta.

17 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molim, ustanite.

18 ... Početak pauze u 17.42h

19 ... Sjednica nastavljena u 18.05h

20 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molim, ustanite. Izvolite sjesti.

21 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Haynes, izvolite, imate
22 riječ.

23 G. HAYNES: [simultani prevod] Hvala.

24 P: Postavio bih Vam još tri ili četiri pitanja u vezi s Ustipračom 1993.
25 godine, pa ćemo onda prijeći na nešto drugo.

26 U to vrijeme, dakle, u vrijeme kretanja kolone, da li ste Vi znali, da
27 li ste bili upoznati s ikakvim uputama, da se pokuša razoružati bilo kojega
28 pripadnika te kolone, prije nego što se koloni dopusti prolazak prema Goraždu?

29 O: Ne, ta kolona je propuštena prema Goraždu bez vatrenog dejstva po
30 njoj, po cijenu da se u sastavu izvuku i naoružani muslimanski vojnici, jer

1 komanda nije htjela, ovaj, rizikovati ta dejstva ako pretpostavlja da se zajedno
2 sa civilima nalazi i... nalaze i vojnici.

3 P: Hvala. Drugo, prije nego što je postignut sporazum s Ahmetom
4 Sejdićem, da li je Vinko Pandurević tražio kakvo odobrenje od svoje nadređene
5 komande?

6 O: Ne, to je bila njegova samoinicijativna odluka.

7 P: Da li je to što je on činio Vas iznenadilo, gospodine Jevđeviću?

8 O: Da. Prvi put u toku rata sam čuo, i imao priliku, da razgovaraju i
9 pregovaraju, o veoma važnim pitanjima, dva komandanta suprotstavljenih strana
10 jer je taj rat, u tom periodu, prilično bio isključiv. I, iznenadilo me da je
11 major Pandurević, bez konsultacije sa pretpostavljenom komandom, donio odluku da
12 tu kolonu propusti ispred cijevi sopstvenog oružja.

13 P: Hvala, i završili smo s tom temom. Ja bih sada nakratko prešao na
14 događaje u Krajini, u jesen 1994. Vi ste nam kazali da je Vinko Pandurević tamo
15 bio zapovjednik jedne taktičke jedinice, a Vi ste bili njegov zamjenik. Sjećate
16 se toga?

17 O: Da.

18 P: Radilo se o operacijama na području Novoga Grada. Da li je Vaša
19 jedinica, za vrijeme tih operacija, trpjela kakve konkretne logističke probleme?

20 O: Sjećam se da smo, u početnom dijelu izvođenja tih borbenih dejstava,
21 prešli komunikaciju koja izvodi od Novog Grada prema Bužimu, u jednom kanjonu, i
22 da smo jednom brzom akcijom potisnuli neprijateljske snage iz njihovih rovova, i
23 da smo se faktički m... "zalijepili" za njih, na brdu sa druge strane tog kanjona.
24 Dok je istureno komandno mjesto, na kom se nalazio Pandurević, ostalo na prvoj
25
26
27
28
29
30

1 strani kanjona. I tamo nam je ostala i sva logistika, pa smo imali veoma otežano
2 snabdijevanje jedinica koje su se "zalijepile" za protivnika na suprotnoj
3 strani, i sa municijom, i sa hranom i sa vodom.

4 P: A je li bilo teškoća u vezi s municijom, konkretno, kod jedinice
5 kojom ste Vi zapovijedali?

6 Da, ja sam bio na toj drugoj strani kanjona, u... u... sa jedinicama koje su
7 se bile "zalijepile" na nekih sto-dvjesto metara od protivničke strane. I držali
8 smo te položaje i lično jedinica, sa kojom sam ja bio naprijed, je imala, ovaj,
9 problema o... ovaj, u snabdijevanju municijom, jer smo s...svakodnevno trpili
10 žestoke protivnapade, u pokušaju protivničke strane da nas istjera iz svojih
11 prethodnih rovova koje smo mi bili zauzeli.

12 P: Kakvim se sredstvima major Pandurević, ili kakvim načinom se služio
13 major Pandurević, da bi Vas opskrbio municijom?

14 O: Jedini način da bi izvršili popunu municijom je bilo, zbog potpuno
15 nepristupačnog terena, da nam se ta municija dostavi pješke i jedini njeni
16 nosači, koji su mogli biti upotrebljeni na tom terenu, bili su ljudi, ljudstvo.

17 P: Možete li nam kazati koji su to ljudi činili, dakle, koji su ljudi
18 korišteni za taj zadatak?

19 O: Na tom dijelu fronta, pošto je to u zoni odgovornosti 1. krajiškog
20 korpusa, za te poslove, ta matična komanda dodijelila nam je nekoliko ljudi koji
21 su bili angažovani u vidu radne obaveze, znači, ne vojne nego radne obaveze. I
22 ti ljudi su bili namijenjeni da vrše to snabdijevanje sa municijom i ostalim
23 potrepštinama.

24 P: Kažite nam, tko je Miladin Pandurević?

25

26

27

28

29

30

1 O: Miladin Pandurević je bio moj vojnik, vezista, koji je za potrebe
2 organizacije veze u tom privremenom sastavu, odnosno, u toj brigadi kojom je
3 komandovao Pandurević, bio zadužen, ovaj, za realizaciju veza. On je i blizak
4 rođak, odnosno, brat od strica, pukovniku Pandureviću, sada generalu.

5 P: Da li je on sudjelovao u doturu municije u vaše rovove?

6 O: Jako dobro se sjećam kada je stigla jednom ta grupa koja nam je
7 doturila municiju, jer mi je to bilo veoma važno i preko potrebno, kada sam u
8 toj grupi vidio i tog, ovaj, Miladina Pandurevića - on je stariji od mene - i
9 kada sam vidio komandira Komande stana Zvorničke brigade, Milenka Jovanovića. On
10 je i tada, i sve do kraja rata, bio komandir Komande stana Zvorničke brigade, a
11 za potrebe te akcije bio je komandir Komande stana te brigade koju... kojom je
12 komandovao Vinko Pandurević.

13 P: Samo da ovo malo pojasnimo. Kažite nam kakvu je ulogu u svemu tome
14 imao Milenko Jovanović?

15 O: On je bio komandir Komande stana u Zvorničkoj brigadi, a kada je
16 formirana ova brigada za dejstva u zoni 1. krajiškog korpusa, on je bio komandir
17 Komande stana te brigade.

18 P: No, u vezi sa dovoženjem municije, da li je on s tim u vezi što
19 radio?

20 O: Da, njegova opšta dužnost je da brine o tom snabdijevanju komande te
21 brigade, gdje smo se nalazili Pandurević i ja, ali je ga angažovao Pandurević da
22 i on i ovaj, 'nači, da i Milenko Jovanović i Miladin Pandurević donesu municiju,

23
24
25
26
27
28
29
30

1 zajedno sa ljudima iz radne obaveze koji su nam bili dodijeljeni.

2 P: A ti ljudi koji su imali radnu obvezu, jesu li oni bili Srbi, Hrvati
3 ili Muslimani?

4 O: Kada su oni stigli na drugu stranu, do mene, zajedno, cijela ta
5 grupa, ja sam saznao da su oni angažovani u radnu obvezu, da su... da žive u... u...
6 kod Novog Grada i da su svi Muslimani. I bilo mi je, ovako... vh... neobično u tim
7 borbenim dejstvima, da je general Pandurević, tada u tu grupu, pošto nam je
8 trebalo više municije, a nije bilo dovoljno ljudi, faktički, poslao i ovog svog
9 brata i svog komandira stana, i ove ljude iz radne obaveze koji su bili
10 Muslimani i čiji je to bio zadatak, da nam svi zajedno donesu tu municiju.

11 P: Hvala. Ja bih sada prešao dalje, na "Krivaju 95", i dat ću sve od
12 sebe da ne postavljam ista pitanja koja Vam je postavljao gospodin Petrušić.

13 Koliko dugo, prije postavljanja centra veze na Pribićevcu, ste znali za
14 operaciju "Krivaja 95."?

15 O: Mene je, najvjerojatnije, načelnik veze Drinskog korpusa o tom
16 zadatku informisao dan ili dva prije mog odlaska - znači, 3. ili 4. jula - i
17 uručio mi, ovaj, dokumenta za izv... dokumenta veze za izvođenje te operacije.
18 Pretpostavljam da bi to mogao biti 4. juli, dan prije mog odlaska na IKM.

19 P: Da li je to uobičajeni vremenski rok koji se daje za pripremu centra
20 veze, za neku borbenu operaciju?

21 O: U ratu je, otprilike, smo bili svi naviknuti da... da djelujemo *ad hoc*,

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 kada se dogodi zadatak da ga prihvatimo, tako da nema nekog preciznog, ovaj,
2 roka, al' za mene je to bilo sasvim dovoljno vremena.

3 P: Hvala. A ja bih se vratio, na trenutak, na dokument kojega ste
4 gledali malo ranije, a to je P3753. Ja se ispričavam zato što sam se ja, na svom
5 popisu dokumenta, služio dokumentom P3893, koji je zapravo sličan tome, ali
6 P3753 je zapravo bolja verzija toga dokumenta.

7 Još samo par detalja s tim u vezi - ne čini mi se da Vam je pitanje bilo
8 o tome do sada postavljeno - jeste li Vi napisali taj dokument ili je neko drugi
9 učinio?

10 O: Ovaj dokument je učin... napravio načelnik veze korpusa.

11 P: I on se zove Nedo Blagojević, je li tako...

12 O: Da, da.

13 P: ...mogu Vam postaviti pitanje?

14 O: Da.

15 P: Dobro, da raščistimo par stvari u vezi sa samim dokumentom. Ako
16 pogledate kolone broj 4 i 5, videćete tu 22 broja sa frekvencijama posle njih,
17 je li tako?

18 O: Da.

19 P: A glavna frekvencija, je li to broj 1?

20 O: Da, to je bila frekvencija sa kojom smo počeli borbena dejstva.

21 P: Kažete "počeli" - Vi ste bili u centru veze tokom celog perioda, od
22 5. jula do 11. jula - da li ste ikada saznali da li je ikada i jedna od ovih
23 rezervnih frekvencija korištena?

24 O: Ne. Sa tom f... pošto smo mi imali zaštićene uređaje, i ta frekvencija
25 je jako dobro se ponašala u održavanju veze, i u dnevnim i u noćnim uslovima, i
26 nije bilo potrebe za mijenjanje te frekvencije. I sa njom smo završili, ovaj,

27

28

29

30

1 operaciju "Krivaja". I pretpostavljam da je čak i korištena i u operaciji
2 "Stupčanica 95", jer smo bili apsolutno sigurni u zaštićenost veza sa kojima su
3 izvođene te dvije operacije.

4 P: Vratio bih se sada na kolonu broj 1. Deveti red, vidimo da tu piše
5 "MUP", odnosno da je predviđeno da će MUP dobiti tajni naziv "Oblak". Vidite li
6 to?

7 O: Da, vidim.

8 P: Tokom razdoblja od 5. do 11. jula, da li je postojala bilo koja
9 jedinica MUP-a koja je koristila mrežu predviđenu za operaciju "Krivaja 95"?

10 O: Ne.

11 P: Mi znamo da je, u jednom času, jedinica specijalne policije bila
12 prisutna u području Srebrenice i okoline. Da li je bilo govora o tome da se oni
13 uključe u tu mrežu koju ste Vi koristili?

14 O: Da bi bilo, ovaj, sve jasno, ja kada sam dobio ovaj plan veze -
15 vjerovatno 4. jula, kako sam rekao - ja sam pogledao koji su sve učesnici
16 planirani za izvođenje te operacije, jer mi je bilo jako bitno da, ako neka od
17 tih jedinica nema taj za... uređaj sa zaštitu govora... za zaštitu govora, da joj ja
18 dam uređaj iz svojih rezervi u bataljonu veze, koje sam imao. Takvih situacija
19 se događalo. I onda mi je palo u oči ovaj učesnik MUP, pa sam pitao, ili n... Neda
20 Blagojevića ili generala Krstića, jer znam da jedinice MUP-a nisu imale te
21 uređaje za zaštitu govora koje je imala vojska. Raspitao sam se o... o kojim... o

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 kojoj se to jedinici radi i da li je potrebno da njima dostavim taj uređaj.

2   Otrprilike, moje sjećanje iz tog perioda je bilo da te... taj planirani MUP
3 neće učestvovati u napadnoj op... samoj napadnoj operaciji na Srebrenicu, i
4 odnekud me sjećanje služi da se to vjerovatno odnosilo na pripadnike lokalnih
5 policijski stanica koje su bile potčinjene Centru javne bezbjednosti Zvornik.
6 Izvinjavam se što je odgovor bio malo duži.

7   P: Nema potrebe. No, recite nam, po Vašem shvatanju, uopšteno govoreći,
8 jedinice MUP-a, jesu li one imale pristup tim uređajima za vezu koje ste Vi
9 koristili, unutar Vaše mreže?

10   O: Za vrijeme izvođenja operacije "Krivaja 95", jedinice MUP-a se nisu
11 pojavljivale u ovoj radio-mreži, tako da pretpostavljam, da nisu ni imale
12 uređaje te vrste koje je imala samo vojska.

13   P: Hvala Vam. A, pre nego što pređemo na drugi dokument, želeo bih da
14 Vam postavim pitanje u vezi sa još jednom jedinicom. Da li Vam je poznat 10.
15 diverzantski odred?

16   O: Da.

17   P: Iz dokumenta je očigledno da ta jedinica nije navedena kao jedinica
18 koja treba da bude uključena u Vaš plan za ovu operaciju.

19   G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Prigovor.

20   G. HAYNES: [simultani prevod] Da li zaista ima nekog bitnog spora oko
21 ovog pitanja. Pročitajte dokument, pogledajte dokument.

22   SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite?

23   G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Ja ostajem pri svom prigovoru. Ako
24 želite, mogu ga i objasniti, no-

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] ne znam da li svedok razume engleski
2 ili ne.

3 G. HAYNES: [simultani prevod] Znate šta, biće lakše za sve ako ja pređem
4 na nešto drugo, najverovatnije.

5 P: Da li ste Vi bili obavešteni o tome da će ta jedinica učestvovati u
6 operaciji "Krivaja 95", pre početka borbi?

7 O: Ne.

8 P: Recite nam jeste li saznali za njihovo prisustvo u području
9 Srebrenice, u neko doba?

10 O: Da. Oni su se pojavili u zoni borbenih dejstava, mislim 10. jula
11 1995. godine.

12 P: Sećate li se možda, da li se to desilo pre, posle ili otprilike u
13 isto vreme kada ste Vi prvi put videli generala Mladića?

14 O: I general Mladić je došao na IKM 10. jula, i ta jedinica se pojavila
15 na tom dijelu ratišta, u blizini Pribićevca, 10. jula, ali neke precizne detalje
16 ne znam. Pretpostavljam da su oni došli n...nešto posle generala Mladića, jer on
17 je došao negdje oko 9 časova, tako da sam gotovo siguran da su u taj rejon došli
18 posle njega.

19 P: Da li su oni imali radio-operatere u svojoj jedinici?

20 PREVODILAC: "Veziste" - ispravka prevodioca.

21 SVJEDOK:

22 O: Čim sam saznao da se u zonu borbenih dejstava pojavila ta jedinica,
23 ja sam znao da oni nemaju isto uređaj sa zaštitom govora kojeg smo mi imali u
24 izvođenju te operacije, i, ovaj, jednostavno sam pitao generala Krstića

25

26

27

28

29

30

1 i tražio rješenje, da li će biti potrebno da im dam takav uređaj i za koje će
2 oni aktivnosti biti upotrebljeni, da bi se moglo komandovati sa njima. I lično
3 sam tu i sreo njihovog vezistu, i razgovarali smo o tom problemu, jer vezisti su
4 ti koji, ovaj, obostrano rješavaju pitanje uspostavljanja veze.

5 On mi je rekao da oni imaju ove male uređaje na UKT opsegu, takozvane
6 "Motorole", i da su one njima sasvim dovoljne i da nema namjeru da sa sobom nosi
7 taj uređaj većih gabarita.

8 P: Sećate li se kako se zvao taj čovek?

9 O: Preziva se Bobar.

10 P: Jeste li od njega saznali bilo kakve pojedinosti vezane za njegove
11 zadatke?

12 O: On mi je rekao da oni imaju neki poseban zadatak. Ja n... o tome nisam
13 puno ni obraćao pažnju obzirom da se tu nalaze, i general Mladić i general
14 Krstić. Mislim da oni tada, na taj dio, nisu došli sa većim brojem od 20 do 30
15 jed... ljudi. Oni su bili mala jedinica, samo joj ime govori o njenoj namjeni, i
16 bila je, tako, specijalizovana za određenu vrstu zadataka iz svoje namjene.

17 P: Hvala Vam. Što se tiče centra veze u Pribićevcu, da li je postojao
18 jedan ili više objekata u Pribićevcu, koji su imali veze sa komandovanjem
19 jedinicama? Zapravo, možda bi bilo bolje reći, da li je tu postojalo i
20 osmatračko mesto, na samom IKM-u?

21 O: Postojala je jedna u... osmatračnica. Taj geografski objekat se zove
22 Kula, i ona je udaljena nekoliko stotina metara od mjesta gdje se nalazio sam
23 IKM.

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Da li je postojala ikakva vidljivost sa isturenog komandnog mesta,
2 koja bi Vam omogućavala da vidite kako se odvijaju borbena dejstva i da li se
3 odvijaju?

4 O: Pošto je taj uređaj bio prenosnog tipa, bilo je dovoljno da se
5 bukvalno povjeri... pomjerimo dvadesetak metara, pa da vidimo uglavnom onostrane
6 padine Zelenog Jadra, i da vidimo, otprilike, sve ključne objekte u zoni
7 borbenih dejstava i, dobrim dijelom, komunikaciju koja od Zelenog Jadra izvodi
8 prema Srebrenici.

9 P: Hvala Vam. A što se tiče osmatračnice, šta se sa nje moglo videti, a
10 da Vi to niste mogli videti iz objekta gde je bio smešten sam IKM?

11 O: Sa osmatračnice se mogao vidjeti sam grad Srebrenica, i to mislim u
12 potpunosti, i ta dolina koja od Srebrenice izvodi prema Potočarima. I sa ci... i...
13 i cio ostali kraj, mnogo bolje nego što se moglo vidjeti sa samog IKM-a.

14 P: Da li ste Vi ikada lično otišli na osmatračnicu?

15 O: Za vrijeme izvođenja, konkretno, operacije "Krivaja 95", nisam išao
16 na tu osmatračnicu na kojoj je bio general, ovaj, Mladić, ali sam više puta
17 prije te operacije lično bio na... na toj osmatračnici, i sa nje se cijeli prostor
18 vidi kao na dlanu, a i nije mi bilo potrebno jer sam dobar dio tih borbenih
19 dejstava mogao da pratim i sa takozvane "manje osmatračnice", gdje se nalazio
20 IKM korpusa.

21 P: Dobro, ovo su sve uvodna pitanja. Recite nam sada, jeste li ikada
22 razgovarali sa nekim od ljudi koji su bili na toj osmatračnici?

23 O: Ne.

24 P: Dobro. Ostaje nam sedam minuta, pokušaću da nešto obavim u to vreme.
25 Želeo bih sada da nam objasnite kako su funkcionisale veze tokom operacije

26

27

28

29

30

1 "Krivaja 95". Kao prvo, zanimaju me veze između IKM-a i jedinica na terenu,
2 odnosno, onaj dokument koji smo upravo pogledali.

3 Dakle, koji je sistem korišten za komunikaciju između IKM-a i jedinica
4 na terenu?

5 O: Da li je to bilo pitanje za mene?

6 P: Da, da. Recite nam, koji ste Vi sistem koristili za komunikaciju,
7 npr., sa Vinkom Pandurevićem?

8 O: Sa svim jedinicama koje su učestvovala u operaciji "Krivaja 95", i
9 koje su iz ovoga plana rada koji je još na monitoru, imali smo vezu sa radio-
10 uređajem RU-2/2K, koji je imao na sebi uređaj za zaštitu govora. Taj uređaj se
11 zvao KZU-63, u prevodu kripto-zaštitni uređaj, model 63.

12 P: I, koliko Vi znate, da li je neko mogao da presretne razgovore koji
13 su vođeni putem te mreže?

14 O: Sva moja saznanja, i iz tog perioda i do sada, na svim borbenim
15 operacijama - ne samo u "Krivaja 95" i "Stupčanica 95", nego i drugim
16 operacijama - nikada ti razgovori koji su štićeni tim uređajem nisu bili
17 presretnuti, odnosno, nije bila mogućnost njihovog prisluškivanja.

18 P: Hvala. I još jedno pitanje u vezi sa mrežom; da li je to bila mreža
19 otvorenog tipa, odnosno da li bi, kad bi se neko uključio u mrežu i progovorio,
20 da li bi ga svi ostali, koji su priključeni na tu mrežu, čuli u tom času?

21 O: Da. To je bila mreža otvorenog tipa u kojoj se svi učesnici, kada
22 priča jedan od učesnika, onda ga svi drugi učesnici čuju. Njegovim pritiskom na
23
24
25
26
27
28
29
30

1 taster mikro-telefonske kombinacije aktivira se predajnik tog uređaja, i svi
2 učesnici u toj mreži mogu da ga čuju. Kad on otpusti taj taster, onda se njegov
3 predajnik isključuje i tada može da govori neko od drugih učesnika. Ali, mreža
4 je bila otvorenog tipa, imali smo antene koje su imale radijalno zračenje
5 elektro-magnetnih talasa, znači u svim pravcima podjednako, bila je veoma
6 funkcionalna i elastična, i omogućavala je uspješno komandovanje tim
7 operacijama, sa potpunom zaštitom.

8 P: Hvala Vam. Moliću da sada pređemo na vezu između IKM-a i komande
9 korpusa, i Glavnog štaba. Recite nam, koja vrsta opreme ili uređaja je korištena
10 za uspostavljanje tih komunikacija?

11 O: Na IKM-u sam, pored ove veze prema potčinjenim jedinicama, morao
12 uspostaviti i vezu prema pretpostavljenoj komandi, odnosno komandi Drinskog
13 korpusa u Vlasenici, i tu vezu sam uspostavio korišćenjem radio-relejnog uređaja
14 RRU-1. U jednoj radio-relejnoj deonici do čvorišta veze Veliki Žep /fon./, a
15 posle je ta veza ulazila u onaj standardni sistem radio-relejnih veza do
16 Vlasenice. Preko te veze, korišćenjem šifro-teleprinterskih uređaja, mogli smo
17 primati i slati pisane informacije sa zaštitom.

18 P: A kako ste uspostavljali komunikaciju sa komandom korpusa u
19 Vlasenici, ako ste želeli da se ljudi međusobno čuju?

20 O: Na IKM Pribićevac, preko tih radio-relejnog uređaja 1 koji... o kojem
21 sam govorio, doveli smo faktički jedan trocifren broj. To je, u suštini, bio
22 lokal telefonske centrale iz... koja se nalazila u Glavnom štabu. Isti takav broj,

23
24
25
26
27
28
29
30

1 samo sa drugom numeracijom, nalazio se i u komandi Drinskog korpusa, na njegovoj
2 centrali. Centrale služe za posredovanje u saobraćaju, odnosno, spajanja su... za
3 spajanje dva ili više učesnika u telefonskom saobraćaju. Kada bi sa IKM-a
4 Pribićevac želio da pozovem komandu Drinskog korpusa u Vlasenici, dovoljno je
5 bilo da samo okrenem broj 332 i onda mi se javljao poslužilac na centrali u
6 Vlasenici, u komandi korpusa, i onda sam ja mogao da njegovim posredovanjem
7 dobijem sve druge učesnike u zoni Drinskog korpusa, i sve druge učesnike i kori...
8 i korisnike telefonskih veza u Bosni i Hercegovini, i dalje.

9 P: Da li se radilo o zaštićenoj vezi, ili otvorenoj?

10 O: To je bila o...otvorena veza, kada se radi o, ovaj, o govornim
11 informacijama, a š... pisane informacije bile su zaštićene uređajima za krypto-
12 zaštitu.

13 P: Hvala Vam. Ovo je bilo sve za danas, gospodine Jevđeviću, i ja moram
14 da iskoristim priliku da Vam čestitam rođendan. Srećan rođendan, dakle.

15 O: Hvala.

16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro onda, nastavićemo s radom sutra u
17 9. Biste li mi mogli dati kakve naznake, gospodine Haynes, u vezi sa time koliko
18 Vam još, otprilike, vremena treba?

19 G. HAYNES: [simultani prevod] Mislím oko sat vremena.

20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] A Vama, gospodine Živanović?

21 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Meni treba oko pola sata.

22 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] A Vama, gospodine McCloskey?

23 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Bolje da se držim svoje inicijalne
24 procene, ali mogu samo da kažem da se nadam da će biti kraće.

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. A Vama, gospodine Bourgon?

2 G. BOURGON: [simultani prevod] Sat vremena. Hvala Vam.

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala Vam. U redu, onda. Dobro. To bi
4 bilo to. Dakle, Vi ćete sutra biti s nama ovde, a i dobar deo naredne nedelje,
5 rekao bih.

6 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Mi imamo, otprilike, potrebu za 30 do 45
7 minuta, još.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, da, da. Da, ali ja sam se
9 koncentrisao na one glavne, zasada. Uzeo sam i Vas u obzir, naravno.

10 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Ustanite, molim. Pretres je
11 zaključen.

12 ... Sjednica završena u 17.48h.

13 Nastavak zakazan za petak,

14 12.12.2008. u 09.00h.

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30